

ŚRODA
13 GRUDNIA 2023

Redaktor wydania:
Krzysztof Basiński
Cena 3,30 zł
(w tym 8% VAT)
Rok XXIX Nr 241 (7712)
ISSN 2353-6926
NR INDEKSU 348325

dziennik Wschodni

www.dziennikwschodni.pl

Zrobią dachówkę
z piachu
i butelki po
napoju

5
STRONA

Donald Tusk **wygłosił**
exposé

2
STRONA

Zagubiony,
zmarznięty
i uratowany

9
STRONA

Kto zostanie wojewodą? Krótka lista kandydatów

POLITYKA Dzisiaj zaprzysiężony zostanie rząd premiera Donalda Tuska. Jedną z pierwszych decyzji Prezesa Rady Ministrów będzie odwołanie urzędujących wojewodów i powołanie w ich miejsce osób związanych z rządzącą koalicją. Nie jest tajemnicą, że fotel wojewody lubelskiego przypadnie Platformie Obywatelskiej, jednego z jego zastępców wskaże Polskie Stronnictwo Ludowe, a drugiego być może Nowa Lewica

Krzysztof Basiński

Na krótkiej liście kandydatów na wojewodę pozostały już tylko trzy nazwiska. Chodzi o radnego Sejmiku Województwa Lubelskiego Krzysztofa Komorskiego, byłego posła i szefa PO w regionie Stanisława Żmijana oraz Macieja Buczyńskiego, wiceprezidenta Białej Podlaskiej. Wszyscy kandydowali w ostatnich wyborach do Sejmu, ale mandatów poselskich nie zdobyli. Najlepszy wynik, 8971 głosów uzyskał Buczyński. Na Żmijana głosowało 8463 wyborców. Obaj w okręgu nr 7 (Biała Podlaska, Chełm, Zamość) przegrali wyścig o

KRZYSZTOF KOMORSKI

Wiejską z byłym marszałkiem Krzysztofem Grabczukiem z Chełma (32 985) i Małgorzatą Gromadzką z Biłgoraja (10 710). Grabczuk też był przymierzany do funkcji

STANISŁAW ŻMIJAN

wojewody. Miał przypilnować wiosennych wyborów do samorządu i odbić województwo lubelskie z rąk PiS. Ostatecznie pozostanie jednak w Sejmie.

MACIEJ BUCZYŃSKI

Trzeci z kandydatów na wojewodę, Krzysztof Komorski w wyborach parlamentarnych startował w okręgu nr 6 (Lublin) dopiero z ósmego miejsca na liście Koalicji Obywatel-

skiej i uzyskał 3394 głosów, co było siódmym wynikiem. Kandydaci solidarnie nie komentują informacji dotyczących ewentualnego objęcia przez nich funkcji wojewody i proszą o uzbrojenie się w cierpliwość.

Wiemy już za to, kto będzie zastępcą wojewody z ramienia Polskiego Stronnictwa Ludowego. To Andrzej Maj, były starosta kraśnicki, który w październikowych wyborach startował z listy Trzeciej Drogi. Maj uzyskał 5140 głosów. Mandatu nie zdobył, bo te trafiły do Joanny Muchy z Polska 2050 (32 563 głosów) i Krzysztofa Hetmana (28 876), szefa ludowców na Lubelszczyźnie, który zrezygnował z

zasiadania w Parlamencie Europejskim. Lepszy wynik od Maja miał też Henryk Smolarz (5536), ale on zamiast funkcji wicewojewody woli zostać szefem centrali Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa w Warszawie.

Z naszych informacji w gmachu przy ul. Spokojnej być może w fotelu drugiego wicewojewody zasiądzie Stanisław Jan Mazur. Przedsiębiorca z Janowa Lubelskiego był kandydatem Nowej Lewicy do Senatu w okręgu nr 15 w ramach paktu opozycyjnych partii. W wyborach zdobył 71 994 głosów, przegrywając z senatorem Grzegorzem Czelejem z PiS (120 tys.).

Protest na granicy zawieszony

DOROHUSK Na nic zdał się fortel, którego użyli protestujący, aby zablokować dojazd do granicy w Dorohusku. Ciągnik siodłowy z naczepą, który stanął w poprzek drogi z powodu awarii został we wtorek odholowany przez policję

Paweł Puzio

Protestujący jeszcze tego samego dnia złożyli do Sądu Okręgowego w Lublinie odwołanie od decyzji wójta Wojciecha Sawy oraz wystąpili do niego o kolejne zezwolenia na protest w Dorohusku. Jeśli

dziś otrzymają pozytywne odpowiedzi powrócą na granicę.

Przypomnijmy! W poniedziałek Wojciech Sawa, wójt gminy Dorohusk, rozwiązał protest przewoźników blokujących przejście graniczne.

– Podjąłem decyzję o rozwiązaniu protestu na granicy z

rygiorem natychmiastowej wykonaności – powiedział nam w poniedziałek wójt Wojciech Sawa.

– Przesłanką ustawową jest fakt, że protest powoduje olbrzymie straty prywatnych przedsiębiorców oraz spółek Skarbu Państwa. Miałem w tej sprawie bardzo dużo sygna-

łów. Protestujący muszą się do tej decyzji zastosować bezwzględnie – dodał.

Decyzją wójta Sawy zaskoczyła protestujących przewoźników, ale zapowiadali że się do niej dostosują.

Jedną z ciężarówek podczas zawracania popsuła się i zablokowała oba pasy drogi do-

jazdowej do granicy. Stała w poprzek i czekała na ekipę serwisową. W poniedziałek policja zorganizowała objazd zepsutej ciężarówki.

– Ukraińskie pojazdy puszczaliśmy w kierunku granicy drogą techniczną – mówi komisarz Ewa Czyż, oficer prasowy KMP w Chełmie.

– Nie odnotowaliśmy żadnych incydentów. Czekamy na naprawę ciężarówki, aby przywrócić normalny ruch w kierunku przejścia w Dorohusku – dodała. We wtorek tuż przed 14 ciężarówka została odholowana przez policję.

● DOKOŃCZENIE NA STR. 3

Donald Tusk: Podwyżki dla budżetówki, państwo prawa i szczelne granice

POLITYKA Donald Tusk wygłosił trzecie w swojej historii expose. Konkretów padło w nim niewiele. Szef nowego rządu podkreślał znaczenie wspólnoty narodowej oraz potrzebę wzmocnienia pozycji Polski w Europie. Obiecał również podwyżki, ułatwienia dla firm i wsparcie dla Ukrainy

Radosław Szczęch

Przemówienie nowego premiera trwało dwie godziny i dzieliło się na trzy części. W pierwszej Donald Tusk mówił o wartościach i przekonaniach, szukając czegoś na wzór mitu założycielskiego „koalicji 15 października”, jak nazwał ugrupowania wspierające jego rząd.

Tymi fundamentami mają być rządy prawa, bezpieczne granice, przestrzeganie skandowanej na marszach Komitetu Obrony Demokracji konstytucji oraz zmiana stosunków pomiędzy Polską, a Unią Europejską.

Tusk wspominał przy tym o zabójstwie Pawła Adamowicza, samospaleniu Piotra Szczęsnego i ludziach, którzy protestowali przed sądami demonstrując swoją niezgodę na „łamanie zasad demokracji”.

Tusk o miłości do Polski

Początek expose nowy premier poświęcił również na podkreślanie potrzeby odbudowy wspólnoty narodowej, posilując się przy tym cytatem Jana Pawła II „nie ma Solidarności bez miłości”. W tym przypadku w znaczeniu miłości do ojczyzny. – Ja kocham moją ojczyznę Polskę bez pamięci – zadeklarował.

Budowanie tej wspólnoty miało opierać się na kilku priorytetach, jak trwałość sojuszu północnoatlantyckiego, wzmocnienie Polski w Unii Europejskiej i brak zgody na zmianę traktatów, które godziłyby w interesy naszego kraju. – Mnie nikt w UE nie ogra – zapewniał Tusk. Wymienił również zamiar wspierania Ukrainy w wojnie z Rosją, przy jednoczesnym „twardym pilno-

waniu polskich interesów” dbanie o szczelne granice oraz przeciwdziałanie nielegalnej migracji. – I nikt nie będzie handlował wizami – podkreślił.

Pieniądze dla nauczycieli i urzędników

W drugiej części expose Tusk mówił o konkretnych zamierzeniach swojego rządu.

Tymi najważniejszymi wydaje się obietnica 30-procentowych podwyżek dla nauczycieli już od 1 stycznia 2024 roku, także 20-procentowych podwyżek dla pozostałych pracowników sfery budżetowej.

Co istotne, utrzymane mają zostać dotychczasowe świadczenia przyznane przez poprzedni rząd. Premier zapowiedział również dodatkowe waloryzacje rent i emerytur, gdy inflacja przekroczy 5 proc. i tzw. babciowe. Nowy rząd ma ponadto aktywniej wspierać rozwój energetyki wiatrowej, rozwiązać problem wywołujący protesty na granicy z Ukrainą i zatrzymać import odpadów.

Co dalej z CPK?

Zmienić ma się również polityka względem samorządów, które według słów Tuska mają otrzymać wyższą samodzielność. Pod znakiem zapytania stała natomiast budowa kluczowej inwestycji rozpoczętej przez poprzedni rząd, czyli

Centralny Port Komunikacyjny – międzynarodowe lotnisko i stacja łącząca kolej dużych prędkości.

– Jego przyszłość rozstrzygnie się w sposób transparentny. Ten projekt będzie służył Polsce w sposób racjonalny – zapowiedział dość enigmatycznie nowy premier, zapewniając jedynie o tym, że „nikt nie będzie płakać”, a sprawę przeanalizują „wybitni eksperci”.

Nie dla bezkarności

W swoim Donald Tusk wpłótł również coś, co wyglądało jak zapowiedź rozliczeń z poprzednią władzą. Jak zaznaczył, jego rząd ma pokazać, że „niszczenie polskiej konstytucji nie będzie bezkarne”, a wobec „tych, którzy kradli” wyegzekwowana ma zostać „sprawiedliwość”.

SKŁAD NOWEGO RZĄDU

- **Donald Tusk** – premier
- **Władysław Kosiniak-Kamysz** – wicepremier, minister obrony narodowej
- **Krzysztof Gawkowski** – wicepremier, minister cyfryzacji
- **Adam Bodnar** – minister sprawiedliwości
- **Radosław Sikorski** – minister spraw zagranicznych
- **Adam Szałka** – minister do spraw Unii Europejskiej
- **Marcin Kierwiński** – minister spraw wewnętrznych i administracji
- **Tomasz Siemoniak** – koordynator służb specjalnych
- **Bartłomiej Sienkiewicz** – minister kultury i dziedzictwa narodowego
- **Andrzej Domański** – minister finansów
- **Borys Budka** – minister aktywów państwowych
- **Sławomir Nitras** – minister sportu i turystyki
- **Barbara Nowacka** – minister edukacji
- **Izabela Leszczyna** – minister zdrowia
- **Dariusz Klimczak** – minister infrastruktury
- **Krzysztof Hetman** – minister rozwoju i technologii
- **Czesław Siekierski** – minister rolnictwa i rozwoju wsi
- **Paulina Hennig-Kloska** – minister klimatu i środowiska
- **Michał Kobosko** – minister funduszy i polityki regionalnej
- **Agnieszka Dziemianowicz-Bąk** – minister rodziny i polityki społecznej
- **Dariusz Wiecek** – minister nauki i szkolnictwa wyższego
- **Marzena Okła-Drewnowicz**, minister-członek Rady Ministrów, minister do spraw polityki senioralnej
- **Katarzyna Kotula**, minister-członek Rady Ministrów, minister do spraw równości
- **Agnieszka Buczyńska**, minister-członek Rady Ministrów, minister do spraw społeczeństwa obywatelskiego
- **Jan Grabiec**, minister-członek Rady Ministrów, szef kancelarii prezesa rady ministrów
- **Maciej Berek**, sekretarz Rady Ministrów, prezes Centrum Legislacyjnego Rządu

Prokuratura przy tym wszystkim ma pozostać niezależna wobec partii rządzących. Podobne zadanie niezależności wobec polityków otrzymać ma Telewizja Polska.

Co jeszcze nas czeka pod rządami gabinetu Tuska?

Audyt spółek skarbu państwa, zbrojeniowe kontrakty mają być kontynuowane, Śląsk ma otrzymać „nowoczesną wizję rozwoju”, a cała Polska – miliardy unijnych funduszy rozwojowych.

Na koniec Donald Tusk zapewnił, że „koalicja 15 października” przetrwa całą kadencję, będzie funkcjonowała w sposób harmonijny i da

przykład odpowiedzialności za Polskę.

Dzisiaj (13 grudnia) o godz. 9:00 w Pałacu Prezydenckim planowane jest zaprzysiężenie nowego rządu. Lubelszczyźnie przypadnie jeden resort, tekę ministra rozwoju i technologii obejmie były europoseł Krzysztof Hetman z PSL.

Kilku polityków z naszego regionu otrzyma także stanowiska wice ministrów m.in. poseł Jacek Czerniak z Lewicy (Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi), posłanka Joanna Mucha z Polska 2050 (Ministerstwo Edukacji) oraz Marek Kos z PSL, radny Sejmiku Województwa Lubelskiego (Ministerstwo Zdrowia).

dziennik
WSCHODNI

www.dziennikwscodni.pl

WYDAWCA:

Corner Media Sp. z o.o.

Prezes zarządu Anna Sztal

Siedziba redakcji: Krakowskie Przedmieście 55, 20-076 Lublin. Sekretariat: tel. 81 46 26 800, fax 81 46 26 801, e-mail: redakcja@dziennikwscodni.pl

Redaktor naczelny: Jerzy Kowalczyk

Zastępca redaktora naczelnego: Krzysztof Basiński

On-line: Ewelina Burda

Redakcja:

Anna Szewc
Katarzyna Zmysłowska
Katarzyna Nastaj (foto)
Tomasz Maciuszczak
Piotr Michalski (foto)
Paweł Puzio

Radosław Szczęch
Waldemar Piasecki (New York)
Waldemar Sulisz
Ismena Cieśla

Magazyn: Radomir Wiśniewski

Sport: Łukasz Gładysiewicz (kierownik)
Jarosław Czepiński

Kamil Koziół
Filip Ogórek
Bartek Surman

Współpracownicy: Magdalena Bożko
Mariusz Giezek
Michał Grot
Katarzyna Nakonieczna

Skład: Tomasz Piekut-Józwicki
Zbigniew Goljanek
Ogłoszenia i nekrologi: 81 46 26 820, 697 770 393
e-mail: jakuszevska@dziennikwscodni.pl, oferta@dziennikwscodni.pl

Krakowskie Przedmieście 55, 20-076 Lublin

Druk: ZPR Media S.A.
ul. Jubilerska 10, 04-190 Warszawa

„Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść ogłoszeń i reklam opublikowanych zgodnie z art. 36 Prawa Prasowego”.

Diagnostyka na europejskim poziomie

MEDYCYNĄ. Łatwiej będzie można dostać się do lekarza w Wojewódzkim Ośrodku Medycyny Pracy w Lublinie, a i jakość usług znacznie się poprawi. Wszystko dzięki zakończonej za blisko 37 milionów złotych rozbudowie

Katarzyna Zmysłowska

Przy ul. Nałęczowskiej do istniejącego budynku głównego WOMP dobudowano od strony północnej pięciokondygnacyjny budynek (C). Znalazło się w nim miejsce dla pracowni spirometrii oraz poradni chirurgicznej, ortopedycznej, fizjoterapii, neurologicznej, kardiologicznej i ginekologiczno-położniczej.

– Jakościowo to duża zmiana nie tylko dla personelu medycznego, bo wiadomo, w jakich warunkach pracowaliśmy, ale przede wszystkim dla pacjentów. Ten komfort pozwoli na to, że nie będziemy się

tutaj wszyscy kłębic w wąskich korytarzach. Nareszcie sprostamy wymogom epidemiologicznym, jeśli chodzi o zabezpieczenie pacjentów i pracowników – mówi Anna Rutczyńska-Rumińska, dyrektor WOMP i przypomina, że placówkę odwiedza około 800 pacjentów dziennie.

Budowa kosztowała ponad 36,7 mln złotych, z czego prawie 25,9 mln złotych stanowiło dofinansowaniem z Funduszy Europejskich. Resztę pieniędzy dołożył Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego.

– Dzięki środkom unijnym mieszkańcy regionu będą mogli korzystać z profesjo-

nalnej opieki zdrowotnej na europejskim poziomie, a pracownicy wykonywać swoje obowiązki w funkcjonalnych i nowoczesnych wnętrzach. Szacuje się, iż w wyniku realizacji projektu w

obiekcie rocznie leczonych będzie dwadzieścia tysięcy osób z naszego regionu – mówi Jarosław Stawiarski, marszałek województwa lubelskiego. – Mamy świetnie wyposażone ambulatoria

na opiekę specjalistyczną, mamy świetne gabinety POZ i specjalistyczne EKG oraz spirometria. To wszystko, co ma służyć w leczeniu pacjentów, którzy zostali dotknięci tą straszną pandemią COVID-19 – podkreślił Stawiarski i dodał, że przyjęty na przyszły rok budżet na służbę zdrowia, ma posłużyć m.in. na otwarcie Oddziału Neurochirurgicznego w szpitalu przy al. Kraśnickiej w Lublinie, na dalszą rozbudowę WOMP oraz inwestycje w szpitalach w Zamościu i Białej Podlaskiej.

Ośrodek ma pozwolić na prowadzenie profesjonalnej diagnostyki, leczenie na poziomie ambulatorium, co z

kolei ma również przenieść ciężar opieki zdrowotnej ze szpitali do opieki ambulatoryjnej.

Powierzchnia nowego budynku wynosi łącznie niemal 3 200 m². Znajduje się w nim ponad 40 gabinetów. Korzysta z odnawialnych źródeł energii, na dachu i południowej ścianie zostały zamontowane panele fotowoltaiczne oraz pięć pomp ciepła, a we wszystkich gabinetach znajdują się klimatyzatory.

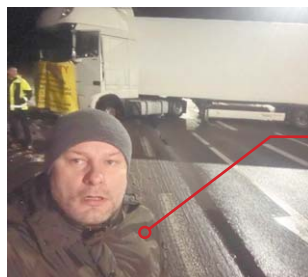
Obecnie w WOMP trwają jeszcze prace nad ukończeniem nowej rejestracji. Otwarcie jest zaplanowane na koniec stycznia lub początek lutego.

Protest na granicy zawieszony

• **DOKOŃCZENIE ZE STR. 1**

Tymczasem Rafał Mekler, jeden z organizatorów protestu publikuje na swoim profilu FB filmiki pokazujące działania policji.

– Podobnie jak Ukraińcy wcześniej, zaczęliśmy blokować przejście dla pieszych, blokując ruch w

kierunku drogi technicznej, Policja użyła siły wobec jednego z kierowców i ustawiła się w kordonie – dodaje **RAFAŁ MEKLER** i informuje, że we wtorek protestujący złożyli do Sądu Okręgowego w Lublinie odwołanie od decyzji wójta Wojciecha Sawy oraz wystąpili do

niego o kolejne zezwolenia na protest w Dorohusku. Jeśli dziś otrzymają pozytywną odpowiedź z Sądu Okręgowego o godz. 10 powrócą na granicę..

Przypomnijmy, że protestujący od początku listopada przewoźnicy domagają się rewizji umowy Unia Eu-

ropejska-Ukraina, poprzez powrót do systemu zezwoleń drogowych na wykonywanie międzynarodowego transportu drogowego. Domagają się także zmian w działającej po stronie ukraińskiej tzw. e-kolejka.

W tej chwili w kolejce do przejścia w Dorohusku stoi

700 ukraińskich ciężarówek. Korek sięga do Stołpcia. Na rozładowanie tego zatoru służby celne potrzebują około dwóch dni. Gorzej jest w Hrebennem. Tam w kolejce na wyjazd z Polski czeka 750 ciężarówek. Ich odprawa zajmie około 8 dni.

Targi Wyjątkowych Rzeczy już w niedzielę

ZAKUPY Warsztaty Kultury w Lublinie (ul. Grodzka 7) zapraszają do udziału w tegorocznej edycji Sprawunków – Targów Wyjątkowych Rzeczy. Kiedy? W niedzielę, 17 grudnia. Nie zabraknie oryginalnych prezentów gwiazdkowych i ekologicznych rozwiązań. Start o godz. 10.

Tradycyjnie w trakcie Sprawunków Warsztaty Kultury wypełnią się wyjątkowymi produktami oferowanymi przez twórców, projektantów, rzemieślników i artystów. Biżuteria, ceramika, grafiki, ozdoby na choinkę,

plakaty oraz ręcznie wykonane akcesoria... – Wierzymy, że tak różnorodny wybór produktów zapewni odwiedzającym Sprawunki wiele inspiracji i pozwoli znaleźć idealny prezent dla bliskich – mówi Paulina Skipirzepa-Kamińska z Warsztatów Kultury.

Wybór produktów będzie ogromny także z uwagi na rekordową liczbę zgłoszeń wystawców. Tych było niemal 100, organizatorzy musieli więc dokonać selekcji. Ostatecznie w niedzielę w zabytkowej kamienicy na

Targi Wyjątkowych Rzeczy w 2022 roku

FOT. ARCHIWUM

Starym Mieście swoje wyroby zaprezentuje 27 wystawców.

– Do udziału w Sprawunkach zaprosiliśmy te osoby, których wyroby wyjątkowo się wyróżniały. Są to twórcy i twórczynie z całego regionu lubelskiego, m.in. z Lublina, Zamościa, Janowca, ale i z dalszych zakątków Polski np. z Podkarpacia czy Małopolski – wymienia Agnieszka Wojciechowska z Warsztatów Kultury w Lublinie.

Udział w wydarzeniu jest bezpłatny dla zwiedzających.

DAD

EKNEIZGKMLA LWH LNUTBLGIENAIGE

Gdy jedni chcą coś utajnić, inni próbują to złamać. Walka trwa cały czas. Brak odpowiednich haseł i zabezpieczeń może sprawić, że wycieknie prywatna, a nawet rządowa korespondencja

FOT. DW

91 lat temu trzech polskich matematyków: Marian Rejewski, Jerzy Różycki i Henryk Zygałski dokonali, czegoś, co wydawało się z pozoru niemożliwe: złamali niemiecki super

kod, czyli owianą legendą Enigmę. Ich wysiłki okazały się niezwykle przydatne podczas II wojny światowej w Polsce.

– Ten wybitny zespół udowodnił, że o kryptologii i problemach związanych

z szyframi trzeba myśleć, zanim one wystąpią – mówi pułkownik Adam Gwiazdowicz z biura kadr Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, który jednocześnie wyjaśnia, że kodowanie nie jest czymś nowym. – Słowo

agent pochodzi z łaciny. Starożytni Rzymianie wymyśliли właśnie takiego człowieka od zadań specjalnych. Kryptologia również jest znana od tysięcy lat. Pierwszy podręcznik na ten temat pochodził z X wieku i dotyczył nowoczesnej

kryptologii lingwistycznej. Badał on statystykę głosek i wyrazów w języku i przekazach. Z kolei w XVI wieku Francja miała specjalny gabinet, który miał wszystkie rodzaje papierów posiadanych w państwie i ludzie tam pracujący, potrafili podrobić każdy rodzaj pisma – opowiada Adam Gwiazdowicz.

W dobie internetu i szeroko rozumianej cyfryzacji kryptologia zdaniem naszego eksperta powróciła do świadomości społecznej. Brak odpowiednich haseł i zabezpieczeń może chociażby sprawić, że wycieknie prywatna, a nawet rządowa korespondencja. Walka trwa tutaj cały czas. Gdy jedni chcą coś utajnić, inni próbują to złamać.

– Ta maszyna jest funkcjonującą legendą. Szukamy ludzi, którzy znowu będą chcieli coś nowego pokonać. Stąd nasza obecność na wyższych uczelniach, a szczególnie na uczelniach

technicznych. Nigdy nie wiadomo z czym służba kontrwywiadu zetknie się za pięć lat. Warto jest mieć ludzi, którzy mają dzisiaj zmysł analityczny, wiedzę matematyczną i techniczną, a na dodatek chcieliby zrobić coś wyjątkowego, a nie podążać za schematami – mówi płk Adam Gwiazdowicz, prezentując w poniedziałek Enigmę na Politechnice Lubelskiej. To jeden z trzech egzemplarzy należących do ABW. W całym kraju jest ich ok. 10.

Pokazanie maszyny szyfrującej na Politechnice Lubelskiej było okazją nie tylko do podjęcia próby złamania kodu przez studentów. Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego zaprosiła również do wstąpienia w swoje szeregi młodych matematyków, informatyków, czy elektrotechników. – Jedyne, czego nie możemy im zapewnić, to nudy – przekonuje Gwiazdowicz.

KANA

Pani

dr Wioletcie Szafrąskiej-Kocun

Wiceprezesce Okręgowej Rady Lekarskiej w Lublinie
wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci

OJCA

składają
Prezes, członkowie Okręgowej Rady Lekarskiej w Lublinie
oraz pracownicy Lubelskiej Izby Lekarskiej

n373

Panu Adwokatowi

Januszowi Łomza

wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci

TEŚCIA

składa
Zarząd i pracownicy
Perla - Browary Lubelskie S.A.

n371

Zrobią dachówkę z piachu i butelki po napoju

NAUKA Jak ze starej butelki PET i piachu z budowy zrobić kostkę brukową czy dachówkę? Naukowcy z Politechniki Lubelskiej znaleźli sposób

Paweł Puzio

Technologia i maszyna opracowana przez zespół pod przewodnictwem prof. Tomasza Klepki pozwala zagospodarować bezużyteczne odpady, jednocześnie chroniąc naturę przed plastikiem. Jest to unikalne rozwiązanie w skali kraju i Europy.

Naukowcy z Politechniki Lubelskiej opracowali technologię i zbudowali maszynę do przetworstwa tworzyw i wytwarzania nowych wyrobów z materiałów polimerowych pochodzących z recyklingu.

– Chodzi o powtórne zagospodarowanie obecnie bezużytecznych plastikowych butelek PET, kontenerów i pojemników, z odpadami budowlanymi, np. piasek czy pył budowlany. Skonstru-

owana przez nasz zespół maszyna pozwala na termiczne mieszanie tych składników i produkcję np. kostki brukowej, dachówek, elementów architektury ogrodowej – tłumaczył prof. Tomasz Klepka, kierownik Katedry Technologii i Przetwórstwa Tworzyw Polimerowych na Politechnice Lubelskiej, podczas wczorajszego pokazu dla prasy i biznesu.

Wynalazek umożliwia otrzymywanie nowych, oryginalnych kompozycji materiałowych, które są oparte na tworzywach sztucznych. – Są one wytrzymalsze, elastyczniejsze i mogą mieć właściwości zbliżone do betonu lub gumy – dodaje prof. Klepka.

– Każdy z nas rocznie wytwarza kilkaset kilogramów odpadów komunalnych – mówiła dr hab. Anna Haładyj, prof. KUL, badająca zagadnienia

dotyczące prawa ochrony środowiska w Katedrze Publicznego Prawa Gospodarczego. – Ta maszyna jest rozwiązaniem, które doskonale wpisuje się w unijne i krajowe regulacje

zamykające obieg plastiku. Ogranicza jego przenikanie do środowiska.

W pokazie uczestniczyli przedstawiciele różnego rodzaju firm, min. producent

kostki brukowej. – Prezentowana maszyna działa w skali mikro. Uruchomienie urządzenia w skali przemysłowej to kwestia góra pół roku – dodała prof. Klepka.

Projekt już doceniono. Maszyna zdobyła złoty medal na międzynarodowej wystawie wynalazków INOVA w Chorwacji.

(PP)

EUROPE DIRECT
Lublin WySPA

Wyższa Szkoła
Przedsiębiorczości
i Administracji

Znaczenie Jednolitego Rynku UE dla Lubelskich Przedsiębiorców

Celem UE jest umożliwienie Europejczykom studiowania, mieszkania, robienia zakupów, pracowania i przechodzenia na emeryturę w dowolnym kraju UE, a także zapewnienie im dostępu do produktów z całej Europy. Dlatego w ramach jednolitego rynku wewnętrznego UE gwarantowany jest swobodny przepływ towarów, usług, kapitału i osób. UE usuwa bariery techniczne, prawne i biurokratyczne, dzięki czemu Europejczycy mogą swobodnie prowadzić wymianę handlową i działalność gospodarczą.

Co oznacza to w praktyce dla lubelskich przedsiębiorców?

W praktyce oznacza to brak ograniczeń ilościowych w wymianie towarów, usług czy kapitału. Obywatele wspólnego rynku mogą swobodnie studiować, podejmować pracę, zakładać firmy i szukać zatrudnienia poza granicami swojego kraju.

Dzięki wspólnemu rynkowi przedsiębiorcy z Lubelszczyzny uzyskują swobodny dostęp do zagranicznych rynków, towarów, pracowników i kapitału bez licznych barier administracyjnych, prawnych czy technicznych. Przedsiębiorcy w Lublinie mają także szereg możliwości uzyskania dostępu do programów finansowania UE i dotacji mających na celu wspieranie rozwoju regionalnego, innowacji i małych przedsiębiorstw.

W przeciągu 30 lat funkcjonowania Jednolitego Rynku UE lubelscy przedsiębiorcy coraz lepiej nauczyli się wykorzystywać szanse i możliwości jakie niesie za sobą funkcjonowanie w ramach tego rynku. Początkowo nieufnie, z czasem zaczęli coraz bardziej korzystać z przysługujących im swobód – rozwijając sieć kontaktów handlowych z przedstawicielami biznesu z innych krajów UE. Coraz śmielej również korzystali z funduszy

unijnych realizując plany rozwoju swoich przedsiębiorstw.

Lubelscy przedsiębiorcy, obok samorządów, byli w latach 2004-2020 największymi beneficjentami funduszy unijnych (w kolejnych perspektywach 2004-2007, 2008-2013, 2014-2020 odsetek przedsiębiorców z Lubelszczyzny korzystających ze wsparcia oferowanego przez fundusze unijne systematycznie się zwiększał).

Ale jednolity rynek to zdecydowanie więcej niż tylko dostęp do funduszy unijnych umożliwiających rozwój przedsiębiorstw.

Jednolity rynek to możliwość swobodnego poszukiwania i pozyskiwania partnerów biznesowych w dowolnym kraju UE, nawiązywania długofalowej współpracy, tworzenia trwałych sieci kontaktów handlowych umożliwiających rozwój i eksplorowanie nowych rynków w różnych częściach UE. Dostęp do szerszej sieci partnerów biznesowych zwiększa konkurencyjność przedsiębiorców. Wykorzystując mocne strony i możliwości partnerów z różnych krajów UE, lubelskie przedsiębiorstwa mogą zachować innowacyjność, elastyczność i lepszą pozycję na rynku globalnym.

Dzięki swobodom gwarantowanym przez Jednolity Rynek UE lubelscy przedsiębiorcy mogą optymalizować swoje łańcuchy dostaw, nawiązując partnerstwa z dostawcami, producentami i dystrybutorami w różnych krajach UE. Doświadczenie kilkunastu ostatnich lat pokazuje, że prowadzi do poprawy wydajności, zmniejszenia kosztów i większej elastyczności w reagowaniu na potrzeby rynku.

Ponadto, możliwość swobodnego poszukiwania partnerów w całej UE zapewnia lubelskim przedsiębiorstwom możliwości dywersyfikacji swojej działalności. Firmy mogą eksplorować różne rynki,

branże i modele biznesowe, zmniejszając zależność od regionalnego rynku i ograniczając ryzyko związane z regionalnymi wahaniami gospodarczymi.

Kolejnym kluczowym dla lubelskich przedsiębiorców aspektem Jednolitego Rynku jest swoboda przepływu osób. Swoboda przemieszczania się umożliwia lubelskim przedsiębiorcom dostęp do szerszej puli talentów. Mogą zatrudniać wykwalifikowanych pracowników z innych krajów UE, wnosząc różnorodną wiedzę specjalistyczną i perspektywę, które mogą przyczynić się do innowacji i konkurencyjności.

Ponadto, jeżeli w Lublinie brakuje określonych umiejętności lub wiedzy specjalistycznej, przedsiębiorcy mogą wyjść poza granice kraju, aby wypełnić te luki. Możliwość rekrutacji pracowników z innych krajów UE pomaga zaradzić lokalnym niedoborom siły roboczej i gwarantuje, że przedsiębiorstwa posiadają umiejętności niezbędne do prosperowania.

Bardzo ważnym dla lubelskich przedsiębiorców aspektem, zwłaszcza w dobie obecnych braków kadrowych, jest fakt, że swoboda przemieszczania się pozwala im dostosować siłę roboczą do zmieniających się potrzeb bez napotykania restrykcyjnych barier migracyjnych. Ta elastyczność jest szczególnie korzystna dla branż sezonowych lub firm o zmieniającym obciążeniu pracą, których w naszym regionie opartym w dużej mierze na rolnictwie jest bardzo dużo.

Podsumowując, można śmiało powiedzieć, że pomimo istnienia również negatywnych aspektów i zagrożeń, swobody gwarantowane przez Jednolity Rynek są istotnym elementem efektywnego funkcjonowania lubelskich przedsiębiorców, stabilizacji gospodarczej regionu oraz rozwoju i zwiększania konkurencyjności lubelskich przedsiębiorców.

Po remoncie pałacu czas na oranżerię

RADZYŃ PODLASKI Pałac Potockich w Radzynie Podlaskim jest już po wielkim remoncie. Teraz czas na oranżerię. Urzędnicy przygotowują wniosek o dofinansowanie na remont.

Obiekt należy do zespołu pałacowo-parkowego i mieści się tam Radzyński Ośrodek Kultury. Ratusz szykuje właśnie wniosek o dotację do Urzędu Marszałkowskiego, która może opiewać na 7 mln zł.

– Zakres prac obejmuje: wymianę dachu i okien, remont rzeźb i elewacji, a także przebudowę tarasu – wylicza bur-

FOT. KOCHAMRADZYŃ.PL

mistrz Jerzy Rębek. Na razie nie będzie odnowy wnętrza. – Ponieważ w pierwszej kolejności musimy zadbać o substancję obiektu, a na remont pomieszczeń potrzeba drugiej tyle pieniędzy.

Urząd szacuje, że całość pochłonie ok. 8,6 mln zł. A inwestycja ruszyłaby w 2025 roku. Obecnie miasto wyposaża pałac, który niedawno przeszedł gruntowny remont. Urzędnicy meblują kawiarnię i studio fotograficzne. W grudniu ma to się zakończyć. A otwarcie planowane jest w styczniu.

(EB)

Pieniądze dla szpitala dziecięcego

MEDYCYNĄ Oddział Hematologii, Onkologii i Transplantologii Dziecięcej USzD w Lublinie został dofinansowany. Pieniądze mają posłużyć na wyposażenie sal i kuchni dla rodziców

Katarzyna Zmysłowska

29 tys. złotych w formie symbolicznego czeku przekazała wczoraj fundacja grupy Aliplast. Dzięki temu Uniwersytecki Szpital Dziecięcy będzie mógł dokończyć wyposażenie sal i kuchni.

– Wyposażenie tych sal zawiera łóżka, które są do tej pory używane, więc niektóre z nich są już wyeksploatowane. Są to łóżka standardowe, które sprawdzają się przy hospitalizacjach krótkotrwałych. Natomiast jak dzieci przebywają w szpitalu dłużej, to potrzebują łóżka również do zabawy, do gier,

FOT. KAZ

czasami do zdalnej nauki. One powinny być trochę lepsze, nowocześniejsze, wypo-

sażone w stoliki – mówi prof. dr hab. n. med. Katarzyna Drabko, kierownik Oddzia-

łu Hematologii, Onkologii i Transplantologii Dziecięcej USzD w Lublinie.

Sprzęt ma służyć pacjentom, a także rodzicom, którzy spędzają nierzadko dużo czasu w przestrzeni szpitalnej.

– Chcemy, żeby ta przestrzeń była dla pacjentów jak najbardziej przytulna i żeby czuli się mimo wszystko dobrze. Jeśli chodzi o kuchnię, jest to miejsce, w którym rodzice przygotowują posiłki dla dzieci i dla siebie, żeby mieć chwilę wytchnienia podczas opieki. Chcemy kupić łóżka, telewizor czy dodatkowe szafki – wylicza Anna Kulik, dyrektor zarzą-

dający Stowarzyszenia na Rzecz Dzieci z Chorobami Krwi w Lublinie.

Otrzymał wczoraj dofinansowanie nie było pierwszym, które uzyskał oddział. Poprzednio otrzymał pieniądze od drużyny Platinum Motor Lublin, a więc kolejny raz były to niepubliczne środki dla publicznej placówki. Kierownik oddziału ma nadzieję, że problemy pediatrii lubelskiej zostaną dostrzeżone przez władze. – Wiemy, że remont trwa kilka lat i ceny zakładane kilka lat temu nie odpowiadają temu, co jest w tej chwili. Wynikły kwestie, których nie można było prze-

widzieć, np. z modernizacją starego budynku. Warto wspomnieć, że ten szpital jest tak naprawdę jedynym szpitalem pediatrycznym dla całego miasta. Jest jednocześnie szpitalem rejonowym, jak i wysokospecjalistycznym. To jest chyba też problem, który warto podnieść i w przyszłym planowaniu inwestycji dobrze byłoby się zastanowić, gdzie będą leczone dzieci z tzw. zwykłymi schorzeniami, a gdzie będą leczone dzieci wymagające opieki wysokospecjalistycznej. Liczę na to, że te problemy pediatrii będą dostrzeżone – zaznacza prof. Drabko.

Świąteczna zbiórka żywności

ZAMOŚĆ Kasze, makarony, konserwy, słodycze i wszystko inne, co ma długi termin przydatności do spożycia może trafić do koszy, z którymi wolontariusze będą w nadchodzący weekend czekać w zamojskich sklepach.

To już tradycja, że przed świętami Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Krok za krokiem” w Zamościu organizuje takie akcje. Zebrane artykuły spożywcze pakuje później w paczki i przekazuje rodzinom, które ze względu na niepełnosprawność swoich bliskich znalazły się w trudnej sytuacji materialnej.

W zeszłym roku przed Bożym Narodzeniem, po dwuletniej „pandemicznej” przerwie ta zbiórka dała bardzo dobre efekty. Do koszy trafiły towary o łącznej wadze 1460 kg. Jak będzie tym razem? Okaże się za

Ubiegłoroczna akcja zorganizowana przed Bożym Narodzeniem zaowocowała zgromadzeniem bardzo wielu produktów żywnościowych, które potem trafiły do potrzebujących

FOT. STOWARZYSZENIE „KROK ZA KROKIEM”/ARCHIWUM

kilka dni. Świąteczna Zbiórka Żywności jest planowana na sobotę i handlową niedzielę. Odbędzie się w sklepach PSS Społem w Zamościu przy ul. Traugutta, św. Piątka, Kilińskiego, Okrzei, Hrubie-

szowskiej, Lipskiej i Wojska Polskiego, a także markecie EURO w Wielączy.

W sobotę wolontariuszy będzie tam można spotkać w godz. 8-18, a w niedzielę od 10 do 16.

AK

Znalazł średniowieczną buławę

HISTORIA O tym, że ziemia ciągle skrywa artefakty sprzed wieków, wiemy nie od dziś. Kolejne ciekawe znalezisko trafiło do Lubelskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Buława gwieździsta datowana na okres od XII do XIV wieku trafił do konserwatora zabytków z miejscowości Kłodnica w gminie Wilków. – Uróbek w postaci piasku i gruzu został wywieziony do pobliskiej miejscowości i posłużył jako utwardzenie podjazdu – informuje WKZ na swoim profilu na facebooku.

Znalezisko dostrzegł 12-letni chłopiec, który zauważył, że może być to historyczny przedmiot. Przedmiot od razu został przekazany do lubelskiej delegatury konserwatora zabytków.

Znaleziona w Kłodnicy buława jest odlana z brązu i mierzy 72mm. Głowica po-

FOT. WKZ/FB

siada tuleje i guzy ostrosłupowe. Na pierwszy rzut oka widać, że jest sfatygowana, świadczą o tym powyginane i uszkodzone guzy. Nie wiadomo jednak, czy uszkodzenia powstały w wyniku użytkowania w walce, czy ponownego wykorzystania, np. jako młotek.

Kotlina Chodelska, gdzie została znaleziona to region niezwykle interesujący pod

względem osadnictwa wczesnośredniowiecznego.

– Przekazany obecnie zabytek jest kolejnym dowodem na wyjątkowy charakter tego regionu Lubelszczyzny w okresie wczesnego średniowiecza. Głowica została przekazana w depozyt do Muzeum (zapewne Nadwiślańskiego) – poinformował konserwator zabytków.

(IC)

OGŁOSZENIE

Skarb Państwa - Sąd Okręgowy w Lublinie wynajmie

lokale w dobrze skomunikowanej części miasta Lublin o powierzchniach:

- A. około 560 m²** z przeznaczeniem na pomieszczenia biurowe i pomocnicze oraz pomieszczenia sanitarne,
B. około 40 m², które tutejszy Sąd mógłby wynająć z przeznaczeniem na pomieszczenia magazynowe do składowania wielkogabarytowych i wielkotonażowych środków dowodowych.

Zamawiający zastrzega, iż wymagania wskazane w ogłoszeniu są wymaganiami ogólnymi i mogą zostać doprecyzowane w kolejnym etapie postępowania.

I. Ponadto lokale będące przedmiotem najmu powinny spełniać następujące warunki:

A. W zakresie pomieszczeń biurowych

1. Budynek, w którym mieszczą się zaproponowane pomieszczenia biurowe i pomocnicze, powinien spełniać następujące warunki:

- okna pomieszczeń, które są łatwo dostępne z zewnątrz (np. pomieszczenia ulokowane na kondygnacji parteru) powinny być zabezpieczone przed włamaniem,
- teren wokół budynku jest oświetlony (warunek zalecany),
- budynek wyposażony jest w system monitoringu zewnętrznego i wewnętrznego (warunek zalecany),
- budynek znajdować się będzie w pobliżu istniejącej infrastruktury światłowodowej, co umożliwi podłączenie lokalu do sieci światłowodowej,
- budynek w którym znajduje się proponowany lokal powinien posiadać wszelkie wymagane przepisami prawa budowlanego przeglądy okresowe instalacji i urządzeń znajdujących się w budynku,
- wejście do budynku, w którym znajduje się proponowany lokal powinno być zabezpieczone drzwiami antywłamaniowymi.

2. Pomieszczenia mieszczące się w proponowanym lokalu powinny być:

- wyposażone w systemy zabezpieczeń, w tym między innymi w system SSWiN, PPOŻ (w tym czujniki sygnalizujące zadymienie),
- wyposażone w sprawne instalacje C.O., oświetleniową, elektryczną, teleinformatyczną oraz wentylacji mechanicznej lub grawitacyjnej,
- dostosowane do wymogów stawianych pomieszczeniom, w których wykonywana jest praca biurowa, pomieszczenia powinny spełniać przepisy BHP i PPOŻ w tym zakresie,
- wyposażone jest w system monitoringu wewnętrznego.

3. Dodatkowo pomieszczenia biurowe muszą spełniać następujące wymagania:

- drzwi wewnętrzne prowadzące do pomieszczeń biurowych znajdujących się w proponowanym lokalu powinny być drzwiami antywłamaniowymi, dźwiękoszczelnymi, przeciwpożarowymi, zabezpieczone zamkami patentowymi,
- pomieszczenia biurowe powinny być wyposażone w sprawną, nadającą się do użytku klimatyzację,
- okna w pomieszczeniach biurowych powinny być otwierane, uchylane i wyposażone w osłony przeciw słoneczne (rolety).

4. Lokal powinien spełniać warunki techniczne jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie oraz być przystosowany do prowadzenia w nim prac biurowych i powinien być wyposażony w sprawne, funkcjonujące instalacje, w tym między innymi:

- instalację elektryczną 230 V (przewidziane min. cztery (4) gniazda zasilające na każde stanowisko pracy (gniazda „A”) oraz min. dwa (2) gniazda zasilające w każdym pomieszczeniu biurowym (gniazda „B”), przy czym gniazda „A” i „B” zasilane będą na odrębnych fazach,
- instalację oświetleniową standardową dla pomieszczeń biurowych – zgodnie z obowiązującymi normami,
- instalację informatyczną (okablowanie strukturalne oraz gniazda przy stanowiskach pracy) – co najmniej 4 gniazda dla każdego stanowiska pracy wykonane z użyciem okablowania co najmniej kategorii 6a z gniazdami wykonanymi w standardzie TIA/EIA-568-B, zgodnie z normami PN-EN 50173 i PN-EN 50174,
- dotatkowo na każdym 10 pracowników powinien przypadać 1 punkt elektryczno-logiczny (2 gniazda zasilające + 2 gniazda LAN w standardzie opisanym w podpunkcie b) na potrzeby podłączenia urządzeń wielofunkcyjnych,
- instalację wodno - kanalizacyjną (zimna woda- z.w., ciepła woda - c.w.),
- instalację centralnego ogrzewania,
- dostęp światła dziennego do każdego z pomieszczeń biurowych.

5. Należy zapewnić pomieszczenie dedykowane do wykorzystania na potrzeby serwerowni lokalnej Najemcy lub umożliwić przystosowanie powierzchni min. 3 m² do tego celu spełniające następujące warunki:

- pomieszczenie nieprzechodnie, zamknięte drzwiami dźwiękoszczelnymi, ognioodpornymi o klasie odporności EI 30 z

zamkiem min klasy C, dodatkowo objęte obustronną kontrolą dostępu,

- doprowadzony oddzielny obwód zasilający, zabezpieczony oddzielnym wyłącznikiem różnicowoprądowym oraz wyłącznikiem nadprądowym o wartości co najmniej 16A (zabezpieczenia te znajdują się wewnątrz pomieszczenia lub w oddzielnej, zamkniętej zamkiem patentowym rozdzielni), (zalecane doprowadzenie 2 obwodów zasilających z 2 różnych faz),
- w pomieszczeniu co najmniej 4 gniazda zasilające 230V, zalecane po 2 gniazda z każdej z faz,
- wyposażone w niezależną instalację klimatyzacyjną zasilaną na obwodzie elektrycznym niezależnym od obwodu dedykowanego dla urządzeń serwerowych,
- możliwością doprowadzenia linii telefonicznej oraz łącza internetowego przez usługodawców telekomunikacyjnych,
- do pomieszczenia doprowadzone jest okablowanie strukturalne od wszystkich gniazd logicznych; zakończone patchpanelem min. kat 6a, od strony serwerowni przystosowanym do montażu w standardowej szafie 19”. Zalecany patchpanel z modułami Keystone Minimalny zapas okablowania od strony serwerowni – 3m, Wymagana certyfikacja zgodności z normami PN-EN 50173 i PN-EN 50174 całego toru (od gniazda użytkownika do gniazda na patchpanelu) dla kategorii 6a,
- w pomieszczeniu, ani bezpośrednio nad nim nie przebiega instalacja wodna, kanalizacyjna, ani C.O. (warunek zalecany), brak zraszaczy przeciwpożarowych,
- pomieszczenie bez okna (warunek zalecany). Jeżeli w pomieszczeniu znajduje się okno należy wyposażyć je w kraty oraz żaluzje przeciwsłoneczne lub rolety antywłamaniowe,
- dotatkowy atut: wyposażenie pomieszczenia serwerowni w zasilanie awaryjne w postaci lokalnego UPS lub centralnego UPS.

Wynajmujący zapewni na potrzeby Sądu Okręgowego w Lublinie miejsce parkingowe przed budynkiem będącym przedmiotem oferty, chyba, że w pobliżu proponowanego lokalu znajdują się ogólnodostępne miejskie miejsca parkingowe umożliwiające swobodny dojazd do budynku, w szczególności osobom ze szczególnymi potrzebami.

B. W zakresie pomieszczeń magazynowych

1. Budynek w którym mieszczą się zaproponowane pomieszczenia magazynowe, powinien spełniać następujące warunki:

- budynek powinien zapewniać odpowiednią ochronę środowiska przed wilgocią, zalaniem, zbyt niskimi (ujemnymi) temperaturami,
- budynek musi posiadać dojazd umożliwiający dojazd samochodami ciężarowymi o min. DMC 12 ton,
- okna pomieszczeń, które są łatwo dostępne z zewnątrz (np. pomieszczenia ulokowane na kondygnacji parteru) powinny być zabezpieczone przed włamaniem, preferowane pomieszczenia magazynowe bez okien,
- teren wokół budynku jest oświetlony,
- budynek wyposażony jest w system monitoringu zewnętrznego i wewnętrznego,
- budynek w którym znajduje się proponowany lokal powinien posiadać wszelkie wymagane przepisami prawa budowlanego przeglądy okresowe instalacji i urządzeń znajdujących się w budynku,
- wejście do budynku/brama(y) wjazdowa(e) do budynku, w którym znajduje się proponowane pomieszczenie powinno być zabezpieczone antywłamaniowo,
- okna w pomieszczeniach (jeżeli występują) powinny być wyposażone w osłony przeciw słoneczne (rolety).

2. Pomieszczenie magazynowe powinno:

- posiadać wyposażenie w systemy zabezpieczeń, w tym między innymi w system SSWiN, PPOŻ (w tym czujniki sygnalizujące zadymienie),
- posiadać wyposażenie w sprawne instalacje C.O., oświetleniową, elektryczną oraz wentylacji mechanicznej lub grawitacyjnej,
- być dostosowane do wymogów stawianych pomieszczeniom, w których przechowywane będą dowody rzeczowe, pomieszczenia powinny spełniać przepisy BHP i PPOŻ w tym zakresie,
- posiadać dojazd umożliwiający bezproblemowy załadunek/rozładunek wielkogabarytowych i wielkotonażowych środków dowodowych,

Wynajmujący zapewni na potrzeby Sądu Okręgowego w Lublinie miejsce parkingowe przed budynkiem będącym przedmiotem oferty, chyba, że w pobliżu proponowanego lokalu znajdują się ogólnodostępne miejskie miejsca parkingowe umożliwiające swobodny dojazd do budynku.

Lokale będące przedmiotem składanych ofert, powinny spełniać powyższe wymagania najpóźniej na 1 dzień roboczy przed rozpoczęciem obowiązywania umowy.

Sąd Okręgowy w Lublinie zastrzega przy tym, iż na 14 dni przed rozpoczęciem obowiązywania umowy dokona weryfikacji wybranego lokalu pod kątem spełniania przedstawionych powyżej warunków.

Zamawiający zastrzega, iż:

- wymagania wskazane w punkcie I lit. A i B. są wymaganiami ogólnymi i mogą zostać uszczegółowione na etapie dalszego prowadzenia postępowania, co wynikać będzie z cech lokali będących przedmiotem złożonej oferty (np. położenia lokali, rozlokowania pomieszczeń itp.).
- złożenie oferty jest jednoznaczne z wyrażeniem zgody na 60 dniowy okres związania jej treścią przez Oferenta (dopuszcza się przedłużenie okresu o kolejne 60 dni za zgodą obu stron).

II. Oferty powinny zawierać zestawienie wszelkich kosztów w rozliczeniu miesięcznym związanych z najmem lokalu, w rozbiu na:

A. W zakresie pomieszczeń biurowych

- czynsz ze wskazaniem:
 - kwoty netto i brutto za 1m² powierzchni najmu oraz całkowitej kwoty czynszu w kwotach netto i brutto,
- opłatę eksploatacyjną w kwotach netto i brutto, z podaniem sposobu rozliczania (tj. ryczałt lub na podstawie odczytów liczników oraz faktur od dostawcy usługi) obejmującej wyłącznie użytkowanie lokalu, w tym za:
 - energię elektryczną (dystrybucja, sprzedaż),
 - centralne ogrzewanie,
 - dostawę wody i zrzut ścieków,
 - wywóz nieczystości stałych,
 - dzierżawę łącz telefonicznej stacjonarnej na potrzeby zasilania lokali.

B. W zakresie pomieszczeń magazynowych

- czynsz ze wskazaniem:
 - kwoty netto i brutto za 1m² powierzchni najmu oraz całkowitej kwoty czynszu w kwotach netto i brutto,
- opłatę eksploatacyjną w kwotach netto i brutto, z podaniem sposobu rozliczania (tj. ryczałt lub na podstawie odczytów liczników oraz faktur od dostawcy usługi) obejmującej wyłącznie użytkowanie lokalu, w tym za:
 - energię elektryczną (dystrybucja, sprzedaż),
 - centralne ogrzewanie,

III. Oferent dołączy do złożonej oferty w terminie 10 dni roboczych (liczonych od dnia złożenia oferty) następujące dokumenty:

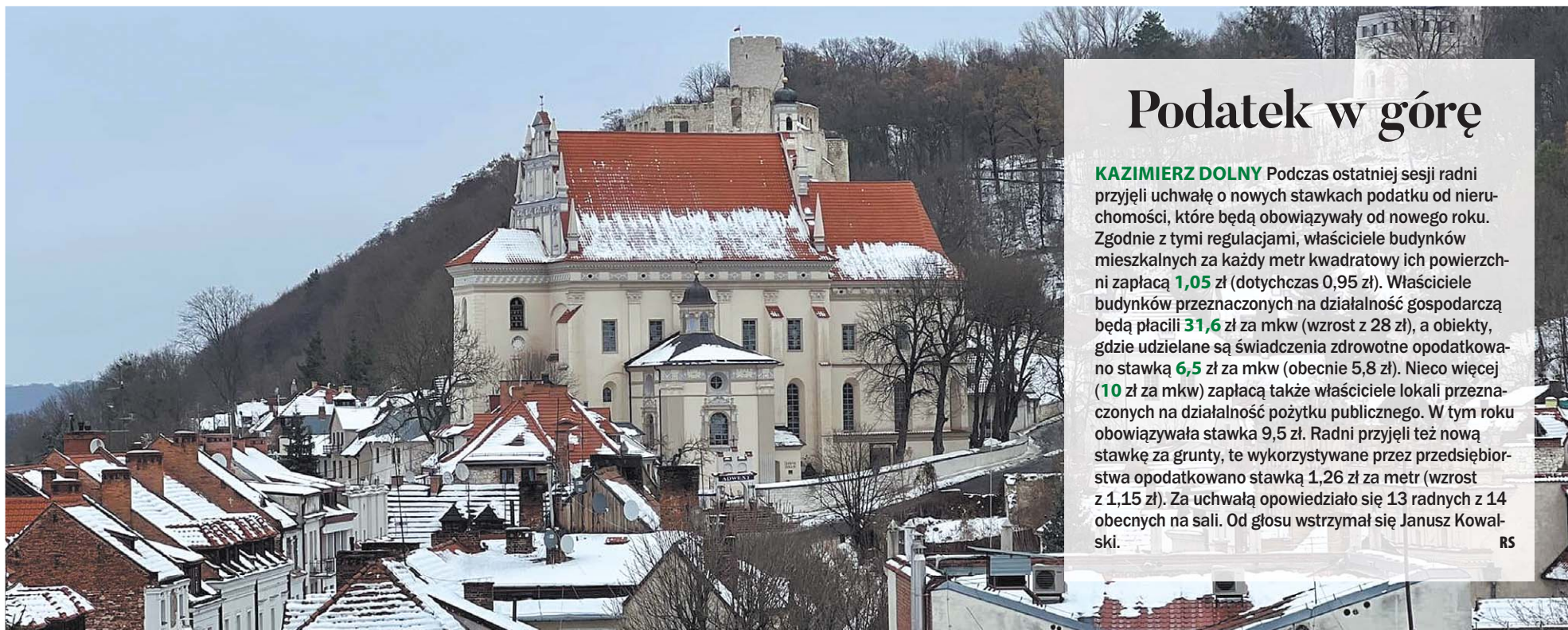
- wyciąg z Księgi Wieczystej dotyczącej nieruchomości będącej przedmiotem złożonej oferty.
- wypis i wyrys z rejestru gruntów dotyczącego nieruchomości będącej przedmiotem złożonej oferty.
- zaświadczenie z ZUS o złożeniu w składkach właściciela/ współwłaścicieli nieruchomości będącej przedmiotem złożonej oferty.
- zaświadczenie z Urzędu Skarbowego o niezaleganiu w podatkach właściciela/ współwłaścicieli nieruchomości będącej przedmiotem złożonej oferty.
- decyzję właściwego urzędu o udzieleniu pozwolenia na użytkowanie budynku w którym znajduje się proponowany lokal.

- zastrzeżeniem, iż dokumenty wskazane w p. 1-5 nie będą starsze niż dwa miesiące, licząc od dnia ich wystawienia.

Oferty należy przysyłać do dnia 18 grudnia 2023 roku pocztą na adres:

**Oddział Gospodarczy Sądu Okręgowego w Lublinie
ul. Krakowskie Przedmieście 43
20-076 Lublin
tel. 81 46- 01- 034 lub 030**

**lub pocztą elektroniczną na adres e-mail:
gospodarczy@lublin.so.gov.pl**

Podatek w górę

KAZIMIERZ DOLNY Podczas ostatniej sesji radni przyjęli uchwałę o nowych stawkach podatku od nieruchomości, które będą obowiązywały od nowego roku. Zgodnie z tymi regulacjami, właściciele budynków mieszkalnych za każdy metr kwadratowy ich powierzchni zapłacą **1,05 zł** (dotychczas 0,95 zł). Właściciele budynków przeznaczonych na działalność gospodarczą będą płacili **31,6 zł** za mkw (wzrost z 28 zł), a obiekty, gdzie udzielane są świadczenia zdrowotne opodatkowano stawką **6,5 zł** za mkw (obecnie 5,8 zł). Nieco więcej (**10 zł** za mkw) zapłacą także właściciele lokali przeznaczonych na działalność pożytku publicznego. W tym roku obowiązywała stawka 9,5 zł. Radni przyjęli też nową stawkę za grunty, te wykorzystywane przez przedsiębiorstwa opodatkowano stawką **1,26 zł** za metr (wzrost z 1,15 zł). Za uchwałą opowiedziało się 13 radnych z 14 obecnych na sali. Od głosu wstrzymał się Janusz Kowalski.

RS

FOT. KOPIT/FB

Zrujnowany dwór będzie wizytówką gminy?

WOLA OSOWIŃSKA Gmina Borki chce remontować zabytkowy dwór w Woli Osowińskiej. – Mamy skąpe informacje dotyczące przyszłego zagospodarowania obiektu – odpowiadają radni

Tak obecnie wygląda dwór w Woli Osowińskiej. A tak by mógł wedle wstępnej koncepcji

FOT. JOLANTA KIJANŃSKA, UG

Ewelina Burda

Samorząd w 2021 roku zlecił wykonanie wstępnej koncepcji renowacji tego zabytku. A kilka miesięcy temu uzyskał prawie milion złotych z Polskiego Ładu, ale tym razem na wielobranżowy projekt rozbudowy dworu.

– Szacujemy, że 765 tys. zł pochłonie przygotowanie takiej dokumentacji. Z tego tylko 15 tys. zł pochodzić będzie z budżetu gminy – mówi Ewa Mateusiak, zastępca

wójta. – Już dwa lata temu gotowa była wstępna koncepcja remontu tego miejsca. Przewidziana jest dobudowa jednego skrzydła i prace w całym budynku oraz w parku.

Okazuje się jednak, że radni gminy czują się niedoinformowani: – Nie jestem przeciwna inwestycji, ale dostajemy skąpe informacje. Co tam ma się znaleźć? Jakże instytucje będą działać? – dopytywała na ostatniej sesji przewodnicząca Danuta Kucio.

Urzednicy odpowiadają,

że nic nie ukrywają: – Plany nie są tajemnicą. Obiekt ma służyć mieszkańcom. Dzisiaj jest obskurny. A w przyszłości znajdzie się tam biblioteka, GOK, sale otwarte dla ludzi, tak by aktywnie mogli spędzać czas – tłumaczy zastępca wójta.

Ambitne plany jednak kosztują. – Sam remont szacujemy na 23 mln zł – dodaje Mateusiak.

– A jaką mamy gwarancję, że dostaniemy dofinansowanie na inwestycję? Co, jeśli żadnych pieniędzy nie po-

zyskamy – obawia się radny Stanisław Sokół.

Samorząd zapewnia jednak, że projekt nie straci ważności. – Będziemy mogli go wykorzystywać w konkursach – tłumaczy Matusiak. – W marcu przewidziany jest m.in. pierwszy nabór na projekty rewitalizacji i chcielibyśmy złożyć wniosek.

Pierwotnie gmina chciała ogłosić przetarg na przygotowanie dokumentacji w grudniu. Ale na razie radni nie zgodzili się na wprowadzenie takiego punktu do

planu wieloletniej prognozy finansowej. – Zorganizujemy spotkanie dla radnych i mieszkańców. Oczekujemy konkretnych pomysłów na przeznaczenie dworu – zasugerowała przewodnicząca. W podobnym tonie wypowiada się pani sołtys Woli Osowińskiej.

– Nam się należy ta wiedza, zwłaszcza, że ta koncepcja zagospodarowania pałacu wzbudzała pewne wątpliwości konserwatora. A przecież to będzie flagowa inwestycja – podkreśla Alina Kryjak.

Gmina organizuje takie spotkanie w tym tygodniu. XVIII-wieczny dwór i park zajmują około 6 hektarów. Należały do rodu Firlejów, a później przeszły w ręce rodziny Humieckich. Po wojnie budynek wraz z parkiem zostały przekazane najpierw uniwersytetowi ludowemu, potem Gminnej Spółdzielni w Woli Osowińskiej, a następnie w 1949 roku miejscowej szkole podstawowej, która mieściła się tu do 1995 roku. Obecnie, zabytek stoi pusty.

Przy obwodnicy powstaje market budowlany

BIAŁA PODLASKA Od kilku miesięcy na działce przy krajowej „dwójce” trwają prace budowlane. Ma tu powstać ogromny market Castoramy.

Roboty przy ulicy Celników Polskich ruszyły jeszcze przed wakacjami. Stoi za tym

spółka P.A. Nova. „Zakończyliśmy montaż słupów prefabrykowanych oraz podwalin. Obecnie koncentrujemy się na infrastrukturze zewnętrznej. Rozpoczęliśmy montaż konstrukcji stalowej dachu” – relacjonuje gliwicka firma.

Pierwszy etap to market budowlany Castoramy o powierzchni 10 tys. mkw. Z tego 8 tys. mkw. będzie zajmować hala główna. Ta znana sieć oferuje artykuły remontowe czy produkty przeznaczone do wykony-

wania różnego rodzaju prac budowlanych. Ale na tym nie koniec, bo P.A. Nova postawi na tej działce również centrum handlowe.

Market budowlany ma być otwarty w przyszłym roku.

(EB)

FOT. PANOWA

FOT. OSP KRSG MARKUSZÓW/FB

Zagubiony, zmarznięty i uratowany

MARKUSZÓW O tym, że pomoc od strażaków uzyska każdy kto jej potrzebuje, przekonał się pewien czworonóg

z Markuszowa. W niedzielę strażacy z Ochotniczej Straży Pożarnej w Markuszowie dostali dość nietypowe

zgłoszenie. Potrzebującym pomocy był wycieńczony psiak, który według relacji świadków od 3 dni chodził po zamarznię-

tym stawie i nie mógł wydostać się na brzeg. Strażakom z pomocą deski i specjalistycznego sprzętu

udało się wyciągnąć na brzeg zmarzniętego i przestraszonego psiaka. Został przetransportowany na komisariat policji

w Kurowie. Po ogłoszeniu na gminnym fanpage'u na facebooku odnalazł się właściciel i odebrał czworonoga. (IC)

Szykują ponad 100 paczek dla ubogich rodzin

ZAMOŚĆ Około 120 rodzin z samego Zamościa, okolicznych miejscowości, ale też wsi położonych w innych powiatach otrzyma przed świętami paczki żywnościowe przygotowane przez Spichlerz św. Brata Alberta w Zamościu. Aby w pakunkach znalazło się jak najwięcej prezentów, można się do nich dorzucić

Akcja „Paczka dla bliźniego” jest organizowana już od czterech lat, dwa razy do roku: przed Wielkanocą i przed Bożym Narodzeniem. Ta rozpoczęta niedawno potrwa do 21 grudnia. Później wolontariusze Spichlerza św. Brata Alberta w Zamościu wszystkie zgromadzone produkty posegregują, popakują i dostarczą potrzebującym rodzinom. Jest ich sporo. Na ten moment ok. 120.

– To nie tylko mieszkańcy Zamościa i najbliższych okolic, ale też położonych dalek

miejscowości. Jedną z paczek pojedzie np. do Obszy w powiecie biłgorajskim – zdradza Anna Janczyk, koordynatorka Spichlerza.

Lista potrzebujących powstaje w oparciu o wieloletnie doświadczenie osób zaangażowanych w prowadzenie tego miejsca. Wiele rodzin od lat korzysta tutaj ze wsparcia. Niektórzy sami zgłaszają się z prośbą o pomoc.

– Zawsze staramy się weryfikować, czy paczki trafiają rzeczywiście tam, gdzie pomoc jest naprawdę potrzebna – podkreśla Janczyk. Jednocześnie apeluje o dalsze

sze wsparcie w realizacji tego przedsięwzięcia. Bo czasu do

świąt coraz mniej, a im więcej produktów uda się zgromadzić, tym bogatsze będą

Spichlerz św. Brata Alberta w Zamościu dwa razy do roku przygotowuje świąteczne paczki dla potrzebujących. W tym roku przed Bożym Narodzeniem obdaruje ok. 120 rodzin.

FOT. ARCHIWUM

– Już trochę darów mamy, ale zawsze może być lepiej – przyznaje pani Anna.

Czego potrzeba? Mile widziane są: kasze, ryże, makarony, konserwy, pasztety, olej, owoce, warzywa w puszkach, słody-

cze, kawa, herbata, soki, mleko uht, płatki do mleka, żywność w słoikach, kakao, miód, dżemy. Przydadzą się również kosmetyki i środki czystości, chemia.

To wszystko można dostarczać od poniedziałku do piątku na ul. Dembowskiego 24 do kancelarii parafii pw. św. Brata Alberta (w godz. 8-9 i 16-17) albo przynosić do kościoła w trakcie nabożeństw. A jeśli ktoś ma do Zamościa daleko, może dołączyć się do akcji dokonując wpłat na konto: 17 1500 1807 1218 0000 3340 0000 z dopiskiem „Paczka dla bliźniego”. **AK**

Choinka za krew. „Świąteczna promocja” w RCKiK

AKCJA To forma podziękowania krwiodawcom za to, że dzielą się tym bezcennym płynem z potrzebującymi. Każdy, kto w piątek odda krew w terenowym oddziale w Zamościu albo w ambulansie w Biłgoraju, wróci do domu z choinką

To nie jest nowa akcja. Została zainicjowana trzy lata temu w Regionalnym Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Lublinie, my dołączyliśmy do niej w zeszłym roku, a w tym, znów dzięki uprzejmości Nadleśnictwa Józefów kontynuujemy i mam nadzieję, że stanie się już naszą tradycją – mówi dr Anna Mika, kierownik zamojskiego Terenowego Oddziału RCKiK.

Świąteczne drzewko będzie miał możliwość odebrać każdy, kto w piątek odda krew w Zamościu, ale takie same prezenty-podziękowania przygotowano dla osób, które zgłoszą się na akcję terenową organizowaną w Biłgoraju.

– Nasz ambulans zaparkuje przy siedzibie tamtejszego nadleśnictwa przy ul. Zamojskiej. Rejestracja dawców potrwa od godz. 8 do 12 – zachęca dr Mika. Podkreśla, że krwią warto się dzielić nie

tylko wtedy, gdy otrzymuje się coś w zamian. Bo to wyjątkowa okazja, by nie wydając ani złotówki, sprawić naprawdę bezcenny prezent komuś, kto tego bardzo potrzebuje. – Czas zbliżających się świąt, to doskonała okazja do czynienia dobra – uważa lekarka.

Do zgłaszania się na donację zachęca zwłaszcza mieszkańców Zamościa, bo, jak przyznaje, ostatnio obserwuje, że jest ich mniej niż bywa-

ło wcześniej. – Bardzo aktywne w krwiodawstwo włączają się mieszkańcy gmin. Pięknie rozwija się nam krwiodawstwo w Biłgoraju, również w Hrubieszowie, a w samym mieście Zamość jest słabiej. Czas to zmienić – zachęca dr Mika. **AK**

Oddanie krwi nie trwa długo i nie boli. Może to zrobić każda pełnoletnia, zdrowa osoba

FOT. ARCHIWUM

Banki i frankowicze

PIENIĄDZE W czwartek, 14 grudnia, spodziewany jest kolejny ważny wyrok TSUE dotyczący rozliczeń frankowiczów z bankami, który może jeszcze bardziej umocnić w sądach pozycję tych pierwszych. – Teoretycznie istnieje możliwość, że klienci mogliby żądać od banku zwrotu wszystkiego, co wpłacili, ale bank nie mógłby żądać zwrotu udostępnionego im kapitału. I 14 grudnia trybunał ma się zająć między innymi tą kwestią – mówi adwokat Andrzej Zorski

Ostatni wyrok TSUE z 7 grudnia 2023 roku spowoduje, że roszczenia kredytobiorców urosną od kilkunastu do kilkudziesięciu procent, w zależności od tego, jak długo trwa proces – mówi agencji Newseria Biznes Andrzej Zorski, adwokat z Kancelarii Piławska Zorski Adwokaci. – Posłużę się takim przykładem: jeżeli klienci wpłacili już z tytułu kredytu powiedzmy 300 tys. zł, a taka jest mniej więcej średnia, to trzyletni proces będzie dodatkowo kosztował bank ok. 100 tys. zł samych odsetek ustawowych za opóźnienie. Mówiąc w dużym uproszczeniu, to jest taka kara dla banku za to, że ten proces tyle trwa. I oczywiście z każdym rokiem ta kwota będzie się powiększać.

Roszczenia poboczne

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej wydał 7 grudnia kolejny wyrok dotyczący rozliczeń frankowiczów z bankami. Jest on odpowiedzią na pytania prejudycjalne zadane przez Sąd Rejonowy dla Warszawy-Śródmieścia w sprawie C-140/22 przeciwko mBankowi. Jedno z nich dotyczyło tego, od kiedy należy uznać umowę kredytową za nieważną – czy od daty jej zawarcia, czy od momentu złożenia przez kredytobiorcę w sądzie oświadczenia o skutkach nieważności umowy.

Wcześniej pojawiały się w tej kwestii wątpliwości związane z uchwałą Sądu Najwyższego z 7 maja 2021 roku (III CZP 6/21). SN przychylił się do tej drugiej opcji – uznał, że skutki nieważności umowy biegają dopiero od chwili złożenia przez kredytobiorcę oświadczenia, że jest świadom skutków stwierdzenia nieważności tej umowy i wyraża na to zgodę. W efekcie sądy zaczęły liczyć termin przedawnienia roszczeń banków od tej daty (a nie np. od daty złożenia pozwu przeciwko bankowi) i skracali okres naliczania ustawowych odsetek za opóźnienie związanych z unieważnieniem kredytu.

– Mówiąc w dużym skrócie:

największą bolączką frankowiczów w ostatnim czasie nie była

już kwestia tego, czy umowa kredytowa jest ważna, czy nie, bo to w zasadzie zostało już rozstrzygnięte, że te umowy są nieważne.

Natomiast nie do końca rozstrzygnięta była jeszcze kwestia roszczeń pobocznych. Część sądów stwierdzała, że odsetki ustawowe za czas opóźnienia – czyli kara dla banku za to, że ten proces trwa – powinny się należeć nie od doręczenia pozwu czy wezwania do zapłaty, ale dopiero od pierwszej rozprawy, na której konsument oświadcza, że chce nieważności tej umowy. TSUE tę interpretację zakwestionował – mówi adwokat.

Odsetki

TSUE uznał, że kredytobiorca nie musi składać przed sądem oświadczenia o zgodzie na unieważnienie umowy. W wyroku z 7 grudnia br. trybunał orzekł, że uzależnienie następstw bezskuteczności abuzywnego postanowienia umowy od złożenia przez konsumenta oświadczenia jest sprzeczne z unijną dyrektywą 93/13/EWG (która chroni konsumentów w UE przed nieuczciwymi warunkami w umowach zakupu towarów i usług).

– TSUE stwierdził przede wszystkim, że konsumentom należą się odsetki ustawowe za czas trwania procesu. Uznał, że odsetki powinny biec dla konsumentów już od dnia wytoczenia powództwa czy wezwania do zapłaty, a kwestia ich późniejszego pouczenia o ryzyku, związa-

Wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 7 grudnia 2023 roku wpisuje się w ogólną, prokonsumencką tendencję tego sądu – ocenia Andrzej Zorski

FOT. NEWSERIA BIZNES

nego z upadkiem tej umowy, tak naprawdę nie ma znaczenia dla biegu tych odsetek. To oznacza, że konsumenci zyskali kolejną ważną broń w walce z bankami, bo te roszczenia dodatkowe urosły często z kilkunastu do kilkudziesięciu tysięcy złotych – podkreśla Andrzej Zorski.

W ubiegłotygodniowym wyroku TSUE uzasadnił, że zobowiązanie konsumenta do złożenia sformalizowanego oświadczenia w celu dochodzenia jego roszczeń mogłoby podważyć odstraszający skutek dyrektywy 93/13/EWG i zachęcić banki do odrzucania przedsądowych żądań konsumentów dotyczących stwierdzenia nieuczciwego charakteru klauzul umownych.

Dyrektywa 93/13/EWG

– Trybunał Sprawiedliwości wskazał, że ma to przede wszystkim zniechęcić banki do przeciągania procesów – wyjaśnia adwokat. – Ugody, które są dzisiaj oferowane konsumentom przez banki, są w większości bardzo dalekie od tego, co oni mogą wygrać w sądzie. A jedyne, czym szafują banki, jest po prostu długość procesu, czyli albo kiepska ugoda teraz, albo dobry wyrok, ale za pięć lat. Natomiast teraz, jeżeli będą

dodatkowo zobowiązane ponosić wysokie koszty odsetkowe za cały okres trwania procesu, to być może dzięki temu zweryfikują swoje stanowisko i to może je zachęcić do lepszych ugod.

TSUE w ubiegłotygodniowym wyroku wypowiedział się również w kwestii obniżenia przez sąd kwoty dochodzonych przez konsumenta od banku o równowartość odsetek, które bank otrzymałby, gdyby umowa pozostała w mocy. Trybunał przypomniał, że dyrektywa 93/13/EWG stoi na przeszkodzie żądaniu przez bank rekompensaty wykraczającej poza zwrot kapitału oraz ustawowych odsetek za zwłokę liczonych od dnia wezwania do zapłaty. Innymi słowy, w przypadku unieważnienia umowy kredytu frankowego klientowi należy się zwrot pełnej kwoty roszczeń wskazanej w pozwie, bez pomniejszenia jej o odsetki.

– Wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 7 grudnia 2023 roku wpisuje się w ogólną, prokonsumencką tendencję tego sądu – ocenia Andrzej Zorski.

Termin przedawnienia

Kolejny, bardzo ważny wyrok TSUE (w sprawie C-28/22 przeciwko Getin Noble Bank), który może jeszcze bardziej umocnić sytuację frankowiczów w sądach, jest spodziewany 14 grudnia br. Organem odsyłającym jest w tym przypadku Sąd Okręgowy w Warszawie. Zadane przez niego pytania prejudycjalne dotyczą m.in. momentu stanowiącego początek biegu przedawnienia dla roszczeń banku.

– Klienci pozywają bank o wszystko, co wpłacili, o wszystkie raty kapitałowo-odsetkowe, natomiast banki oczywiście mogą z drugiej strony pozywać konsumentów o to, co im wypłacili, czyli kapitał kredytu, który został udostępniony. Jednak wciąż istnieje wątpliwość, czy bank ma w ogóle prawo to zrobić, ponieważ on wypłacił ten kapitał już kilkanaście lat temu, a teoretycznie okres przedawnienia dla banków wynosi trzy lata. Tak więc można założyć, że klienci mogliby żądać zwrotu wszelkich rat, które wpłacili, ale bank nie mógłby żądać zwrotu udostępnionego kapitału. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej 14 grudnia br. ma się zająć między innymi tą kwestią – mówi ekspert. – Nawet jeżeli TSUE orzeknie, że przepisy unijne tego nie regulują albo pozwalają zastosować taki termin przedawnienia, to moim zdaniem w orzecznictwie polskich sądów on i tak się nie przyjmie i ten termin przedawnienia zwrotu kapitału będziemy liczyć od dnia złożenia pozwu przez kredytobiorcę.

Kredyty i procesy

Andrzej Zaorski ocenia jednak, że jeżeli 14 grudnia br. TSUE wskazałby jednoznacznie, że roszczenia banków za zwrot kapitału są przedawnione i za tym poszłoby orzecznictwo sądów polskich, to oznaczałoby trzęsienie ziemi dla sektora bankowego.

– W praktyce oznaczałoby to, że klienci dostaną wszystkie raty, które wpłacili wraz z odsetkami ustawowymi za czas trwania procesu, ale bank nie będzie mógł żądać zwrotu kapitału. Wówczas straty banku powiększyłyby się dwu-trzykrotnie w stosunku do tego orzecznictwa, które mamy dzisiaj – tłumaczy Andrzej Zorski.

W Polsce banki udzieliły w sumie ok. 750 tys. kredytów frankowych i szacuje się, że mniej więcej połowa z nich wciąż jest aktywna. Natomiast w polskich sądach toczy się obecnie ok. 150 tys. procesów dotyczących rozliczeń kredytobiorców z bankami. Większość z nich, ok. 90 proc., kończy się wygraną tych pierwszych i unieważnieniem umowy.

NEWSERIA BIZNES

SMACZNEGO Kuchnia czy jest to miejsce przy

Tak jak przepisy, również gust smakoszy zmieniał się z biegiem czasu. Kuchni chemicy pracują dziś jako kucharze molekularni. Nasze popularne potrawy – rosół z makaronem, pomidorowa, kotlety schabowe i mielone, pieczenie wieprzowe w sosie, marchewkę z groszkiem – zastępują wywarem super eco food, lekkimi piankami, musami czy potrawami przygotowywanymi z wykorzystaniem wyparek, zestawów do destylacji, kolumn chromatograficznych czy techniki zamrażania ciekłym azotem. Przykładem może być tu kuchnia proponowana przez Hestona Blumenthala. Znany jest on ze swojego innowacyjnego, naukowego podejścia do gastronomii, określanego mianem kulinarnej alchemii. Blumenthal jest niezwykle osobowistością, która może poszczycić się licznymi nagrodami i wyróżnieniami. W 2004 r. prowadzona przez niego restauracja The Fat Duck uzyskała prestiżowe trzy gwiazdki Michelin. Czy zatem wiedza chemiczna jest nam potrzebna, by nadążyć za tymi trendami? Zapewne tak. Ta elementarna, na poziomie podstawowym, w zupełności nam wystarczy.

Temperatura i kruchość

Kiedy jemy, odczuwamy, że jedzenie to o wiele więcej niż tylko smak, wygląd i zapach. Oprócz smaku liczy się konsystencja, sposób, w jaki jedzenie czuje się w ustach. Liczy się nie tylko to, czy coś jest słodkie, słone, kwaśne, pikantne, ostre czy łagodne, gorące czy zimne, ale czy jest miękkie, twarde, delikatne, chrupiące, rozpylające się w ustach. Zatem liczy się jego elastyczność. Dobrym przykładem jest wołowy stek. Mięsa na steki charakteryzują się wyjątkową kruchością, delikatnością i doskonałą ilością marmurkowości, mają metaliczny posmak. To właśnie tłuszcz odpowiedzialny jest za smak, aromat i soczystość mięsa. Im większa marmurkowość, tym delikatniejsze steki. Oczywiście liczy się stopień wysmażenia, od rare w temperaturze 48°C, czyli tzw. stek krwisty, do well done o temperaturze

chemia od kuchni, czyli co ubić, żeby nam smakowało

to nasze domowe laboratorium chemiczne. Tam każdy z nas może prowadzić własne kuchenne eksperymenty. I niezależnie od tego, czy gotujemy posiłki, ulubiona przestrzeń do wspólnego spędzania czasu, czy też miejsce do kulinarnego eksperymentowania: w kuchni dzieje się magia. Ale nie zawsze tak było

65°C, czyli stek wysmażony. Inny przykład, tym razem dla miłośników czekolady: mus czekoladowy zaliczany do tzw. pian spożywczych. Jest lekki i delikatny, rozplywa się w ustach. Posiada bardzo niską elastyczność. Z kolei kostka czekolady jest twarda i sztywna. Jej elastyczność ma znacznie wyższą wartość. Prawdziwą belgijską czekoladę gryziemy z wykorzystaniem większej siły. Elastyczność ma swoje granice. Delikatne naciśnięcie np. pianki czekoladowej pozwala jej powrócić do pierwotnego kształtu. Jest to odkształcenie sprężyste: materiał nie ulega odkształceniu, pozostaje zasadniczo niezmienny. Natomiast mocne naciśnięcie spowoduje zgniecenie i odkształcenie.

Struktura i świeżość

Nieco inną strukturę ma bita śmietana uzyskiwana przez mechaniczne ubijanie oziębionej śmietanki o odpowiedniej zawartości tłuszczu. Bita śmietana jest pianą, w której pęcherzyki powietrza są stabilizowane przez zaglomerowane cząsteczki tłuszczu. W pierwszej fazie ubijania śmietanki powietrze zostaje do niej wtłoczone w postaci dużych pęcherzy. Cząsteczki tłuszczu skupiają się na granicy faz gaz – ciecz i stabilizują fazę gazową. Ponadto w fazie ciągłej ulegają aglomeracji. Wstępne schłodzenie śmietanki powoduje szybsze zestawienie tłuszczu i przeciwdziała jego koalescencji. Jeżeli śmietanka nie będzie odpowiednio oziębiona, szybko uzyskamy masło. Dalsze ubijanie powoduje podział pęcherzyków powietrza i rozwinięcie powierzchni międzyfazowej, a wzrost ilości pęcherzyków i postępująca aglomeracja tłuszczu – wzrost lepkości, usieczowanie i otrzymanie trwałej piany.

Mówiąc o bitej śmietanie, nie można zapomnieć o uwielbianych przez dzieci i dorosłych lodach. Już pierwsze historyczne wzmianki o deserach przyrządzanych z owoców i mleka z dodatkiem lodu i śniegu pochodzą z Chin prawie sprzed 5000 lat. Były one jednak podobne do dzisiejszego sorbetu, czyli soku

PROF. DR HAB. DOROTA KOŁODYŃSKA

Kierownik Katedry Chemii Nieorganicznej i Proroktor ds. studentów i jakości kształcenia UMCS. Jej zainteresowania naukowe związane są z chromatografią jonowymienną pierwiastków d- i f-elektronowych, metodami rozdzielania związków nieorganicznych, usuwaniem jonów metali z wód i ścieków ze szczególnym uwzględnieniem biodegradowalnych czynników kompleksujących oraz modyfikowanych biowęgeli i sorbentów hybrydowych. Prof. Kołodyńska jest autorką ponad 130 publikacji naukowych, 14 rozdziałów w książkach oraz 280 doniesień konferencyjnych

z kruszonym lodem. Dało to początek słynnym weneckim lodom. Wkrótce recepturę lodów wodnych zaczęto wzbogacać o jajka i śmietanę. Ale zbyt duża ilość śmietany powoduje „ciężkość” lodów oraz zmniejszenie subiektywnego odczucia świeżości (tłuszcz ma mniejszą przewodność cieplną od wody). Dodatek emulgatorów czy stabilizatorów nie jest niczym szczególnym, jeśli chodzi o recepturę lodów. Jaja i zawarta w nich lecytyna to typowy przykład, czy coraz bardziej popularna mączka chleba świętojańskiego, znana również jako guma karobowa. Ich dodatek powoduje przedłużenie świeżości i poprawienie tekstury lodów. Jeśli domowe lody są za twarde, dodatek glukozy, karobu lub, jak w tradycyjnych gelato, skrobi, powinien poprawić ten parametr i spowodować, że mogą być serwowane w temperaturze, jaką zapewniają nam domowe lodówki (-15/-17°C).

Elastyczność i porowatość

Wracając do chemii w kuchni, wspomnijmy też o tym, że moduł sprężystości pokarmu jest równie istotny co jego elastyczność. Kiedy jemy, ściskamy lub wydłużamy wiązania w spożywanych pokarmach, zmieniając ich położenie względem siebie. A każde wiązanie charakteryzuje się określoną energią, która jest wymagana do jego odkształcenia. Pianka czekoladowa ma mniejszy moduł sprężystości niż stek – przy danej objętości trzeba ścisnąć mniej wiązań. Sprężystość jest bardzo istotna

w przypadku wyrobów piekarniczych.

Gluten jest odpowiedzialny za elastyczność wielu produktów zawierających pszenicę, takich jak chleb czy makaron. Jego obecność sprawia, że niektóre ciasta są bardziej delikatne niż inne. Obecność glutenu znacznie poprawia cechy reologiczne wyrobów piekarniczych – mają mniejszą lepkość, większą podatność na obróbkę mechaniczną, są bardziej sprężyste przy jednoczesnym wzroście wytrzymałości na procesy rozrywania. Gluten składa się z gliadyny i gluteiny (1:1). Podczas mieszania ciasta, czyli tzw. miesienia wyżej wymienione białka tworzą tzw. siatkę glutenową. To w niej, w procesie wyrastania, np. ciasta drożdżowego, zamknięte są pęcherzyki dwutlenku węgla. Podczas pieczenia gluten „ścina się”, ulega denaturacji, a ciasto uzyskuje charakterystyczną porowa-

tość. Podczas pieczenia również inne składniki ciasta ulegają zmianom, część skrobi zamienia się w kleik skrobiowy, ciecie przechodzą w parę i podobnie jak gazy fermentacyjne oraz powietrze wprowadzone w czasie wyrabiania, powodują spulchnianie ciasta. Białko jaj także tworzy szkielet, na którym opiera się kleista masa ciasta. Alkohol, jaki wytworzył się podczas fermentacji, ułatwia się w całości. Powierzchnia ciasta po pewnym czasie rumieni się (reakcja Maillarda), ponieważ skrobia, cukier łączą się z białkiem.

Należy pamiętać, że gluten powoduje celiakię prowadzącą do zaniku kosmków jelita cienkiego, które zwiększają jego powierzchnię i są odpowiedzialne za wchłanianie składników odżywczych. W efekcie toksycznego działania glutenu wchłanianie pokarmu jest upośledzone. Produktami naturalnie bezglutenowymi, w których – według ustaleń FAO/WHO – zawartość glutenu nie przekracza 20 mg na kg, są kukurydza, ryż, ziemniaki, soja, proso, gryka, tapioka, amarantus, maniok, soczewica, fasola, sago, sorgo, orzechy, a także mięso, owoce i warzywa.

Tekstura i lepkość

Kolejnym parametrem jest lepkość – ma fundamentalne znaczenie w odczuwaniu smaku. Jest jedną z najważniejszych cech fizykochemicznych półpłynnych sosów, zup, ketchupów, przecierów itp. By sosy były „lepkie”, powinny zawierać żelatynę lub skrobię. Sosy mięsne są klasycznie wy-

tworzane przez rozpuszczenie żelatyny z mięsa w procesie długiego gotowania. W przypadku sosów zagęszczanych skrobią przykładem jest beszamel, który powstaje przez gotowanie mleka i maki z dodatkiem masła. Skrobia nie jest odporna na niską temperaturę i działanie enzymów tzw. amylaz (pod ich wpływem sosy stają się rzadsze). Dobry sos powinien być jedwabście gładki i gęsty. Odpowiednią teksturę zapewnią właśnie dodatki tłuszczu (mięso, oliwa, masło, mleko, parmezan), żelatyny (z mięs najbardziej „kleista” jest cielęcina) i skrobi (makaron, woda z makaronu, zasmażka). Coraz częściej w nowoczesnej kuchni stosuje się długie blendowanie części składników jako najlepszy sposób na „zagęszczenie”. Na rynku na początku XX w. pojawiły się także nowe zagęszczacze stosowane później przez modernistycznych szefów kuchni. Należą do nich karob, guma guar pochodząca z nasion lnu czy karageniny z wodorostów, szczególnie polecane do dań mlecznych.

We współczesnej kuchni niezwykle ważne są emulsje. Przykładem jest majonez – to zimny sos powstały przez emulsyfikację oleju za pomocą żółtka jaja zgodnie z zasadą *similia similibus solvuntur*. Tradycyjnie majonez to mieszanka oleju, żółtek, octu i musztardy. Zawartość tłuszczu w takim produkcie to 70–80 proc. Zmniejszenie ilości tłuszczu do wartości 50–60 proc. powoduje, że jest on niestabilny i się rozwarstwia. Majonez jest emulsją typu olej w wodzie (O/W) zawierającą niewielkiej wielkości krople tłuszczu (o średnicy ok. 10 mikronów) w niej zawieszone. By taka emulsja mogła powstać i być stabilna, potrzebny jest emulgator. W przypadku majonezu jest to żółtko jaja. Zawiera ono wspomnianą już wcześniej lecytynę oraz szereg białek takich jak lipowitelina, lipowitelinina, liwetyna, które zbierają się na powierzchni kropli tłuszczu, stabilizując go i utrudniając ponowne połączenie w większe krople. Odpowiednie pH jest kluczowe dla majonezu, najlepiej gdyby miał on pH = 4. Wynika

to z faktu, że przy tej wartości białka żółtka jaja osiągają swój punkt izoelektryczny (tzn. wypadkowy ładunek elektryczny równy zero). Mają one dzięki temu najmniejszą rozpuszczalność w wodzie, najniższą lepkość i ciśnienie osmotyczne. Dzięki temu podczas robienia majonezu adsorbują się one na powierzchni kropli tłuszczu. Dodatek soli również pomaga majonezowi. Sól pomaga rozbić agregaty żółtka jaja i dodatkowo zmniejsza wpływ ładunków białek, polepszając ich adsorpcję na kroplach tłuszczu. Za smak majonezu odpowiadają izotiocyaniany (z musztardy), ocet, jak również produkty utleniania tłuszczów powstające w trakcie jego przygotowywania, które są w dużej mierze odpowiedzialne za „majonezowy” aromat.

Za dużo i za mało

W kuchni warto eksperymentować, by poznawać nowe smaki i tekstury spożywanych produktów. Znajomość chemii w tych naszych eksperymentach bardzo pomaga.

Musimy pamiętać o jeszcze jednej kwestii. Zgodnie z szacunkami ONZ w 2060 r. liczba ludności na Ziemi osiągnie 10 miliardów. Przeludnienie planety i kryzys klimatyczny generują nowe wyzwania, jeśli chodzi o produkcję i dystrybucję żywności. Obecnie spośród 8 miliardów ludzi na Ziemi jeden miliard osób głoduje, drugi miliard zmaga się z nadwagą. Nadmiar żywności w niektórych rejonach świata nie jest wykorzystywany w sposób racjonalny. Żywność jest marnotrawiona. To nie jest tylko problem ekonomiczny, to również problem etyczny i ekologiczny. Zastanówmy się, jak ograniczyć marnowanie żywności? Przeglądajmy półki w lodówce, wykorzystujmy zapasy, planujmy zakupy, kupujmy świadomie. Zanim coś wyrzucimy, zastanówmy się, czy nie możemy tego wykorzystać? Duża część żywności, którą wyrzucamy, ma ogromny potencjał. Wystarczy szukać inspiracji kulinarnych, w czym bardzo pomaga chemia.

PROF. DR HAB. DOROTA KOŁODYŃSKA,
UMCS (ŚRÓDTYTUŁ I SKRÓTY OD
REDAKCJI)

Jak zamieścić reklamę w Dzienniku Wschodnim?

Lublin, Krakowskie Przedmieście 55

tel. 81 46 26 820

Skontaktuj się z naszym przedstawicielem

Agnieszka Brania
agnieszka.brania@dziennikwschodni.pl
kom. 691 770 012

Patrycja Dubicka
patrycja.kowalska@dziennikwschodni.pl
kom. 691 770 019

Biurowo Ogłoszeń
eliza.jakuszevska@dziennikwschodni.pl
tel. 81 46 26 820
kom. 697 770 393

NEKROLOGI KONDOLENCJE PODZIĘKOWANIA

na dzień następny
można zamawiać do 14.00

Wszystkie informacje
pod nr. tel. 81 46-26-820

lub
e-mail:
eliza.jakuszevska@dziennikwschodni.pl

MOTORYZACJA

- gwarantujemy konkurencyjne ceny
- płacimy gotówką
- odbiór własnym transportem
- wydajemy komplet dokumentów do wyrejestrowania
- prowadzimy sprzedaż części używanych

ZŁOM-WTÓR
Kolejowa 58, Kraśnik
tel. 730555000
www.zlom-wtor.pl

P4535

HANDEL

**RZEŹNIA KUPI BYDŁO
POURAZOWE DO
UBOJU Z
KONIECZNOŚCI TEL.
511 075 866, 662 396
670.**

145923L01-A

PRACA

ZATRUDNIĘ pracowników do chlewni - możliwość zamieszkania.
tel.503034634.

154823L01-A

USŁUGI

WYWÓZ złomu, sprzętu AGD, RTV, gruzu, mebli, ubrań, sprzątanie piwnic, strychów, garaży, domów po lokatorach i zmarłych i inne. Wycinka drzew, podcinanie, karczowanie koszenie i sprzątanie działek, wywóz gałęzi, prace rozbiórkowe (stare domy, stodoły, komórki, szklarnie itp.). Odśnieżanie dachów i nne. Wywóz śniegu. Całe województwo od 8 do 21, 514-299-106.

138723L01-A

HYDRAULIKA, gaz, glazura, elektryka. Wszelkie przeróbki adaptacja pomieszczeń, usługi z dofinansowania przez PEFRON za pośrednictwem MOPR, tel. 501-035-412, 81/741 80 48.

145123L01-A

TAPICER samochodowo-meblowy tel. 601 794 525, email: tapi-cer@car-meb.com

151223L01-A

USŁUGI BUDOWLANE

DOCIEPLANIE budynków szybko, tanio, solidnie. 502 053 214.

002723L01-A

ZDROWIE

EXPRESS-DENT stomatologia, naprawa protez, protetyka, chirurgia, implanty; ul. Hipoteczna 2, tel. 81 743 62 60; ul. Staszica 8, tel. 81 534 62 60; **BEZPŁATNE PROTEZY** zębowe bez kolejki w ramach NFZ, ul. Staszica 8, Lublin, tel. 603-593-654

094423L01-D

APARATY SŁUCHOWE

APARATY SŁUCHOWE dobór, sprzedaż, serwis na miejscu, refundacje, wizyty domowe, raty, **FIRMA MEDIKA JERZY KAPITAN, LUBLIN, ul. Nowowiejskiego 2a, LUBARTÓW, ul. Cicha 19, KRASNYSTAW, ul. Browarna 6, 81/473-54-01, 668-277-760**

162722L01-A

masz firmę?

Zamów

ogłoszenie drobne

Dziennik Wschodni
+ portal
www.dziennikwschodni.pl

Tylko 100 zł* netto za miesiąc

* o szczegóły pytaj w Biurze Ogłoszeń Dziennika Wschodniego, tel.

81 46-26-820

- Sprzedajesz samochód?

* o szczegóły pytaj w **Biurze Ogłoszeń Dziennika Wschodniego**

Zamów **ogłoszenie drobne** w Dzienniku Wschodnim!
Tylko 100 zł* netto za miesiąc

81 46 26 820
reklama@dziennikwschodni.pl

dziennik W SCHODNI.pl

**najbardziej opiniotwórczy
dziennik regionalny w Polsce**

dajemy Wam słowo

Zleć nam swoje ogłoszenie!

Biuro ogłoszeń: ☎ 81 46 26 820; 697 770 393

Ogłoszenia drobne - bezpłatne
☎ 81 46 26 966

AAA KALLA CAŁODOBOWE USŁUGI POGRZEBOWE
www.kalla.lublin.pl
LUBLIN, UL. CMENTARNA 16
tel. 81 748 64 54, 602 475 176
ZASILEK POGRZEBOWY WYPŁACAMY PRZED POGRZEBEM
Kremacje w 24 godziny • Pogłębianie grobów • Ekshumacje
Sprzedaż grobów na cmentarzu na Majdanku
BEZPŁATNA CHŁODNIA W LUBLINIE

Obudzili się w drugiej partii

PLUSLIGA SIATKARZY W spotkaniu kończącym 11. kolejkę Bogdanka LUK Lublin pokonał PSG Stal Nysa 3:1. MVP wybrany został przyjmujący lublinian Alexandre Ferreira

Dla obu drużyn bezpośrednie starcie było meczem o podwójną. Stal i Bogdanka LUK sąsiadowały w tabeli. Na ósmym miejscu plasowali się gospodarze, lokatę niżej byli goście. Partia otwarcia była zacięta i wyrównana. Często na tablicy wyników pojawiał się remis: 3:3, 4:4, 6:6, 8:8, 11:11, 13:13, 15:15, 20:20, 21:21, 22:22, 23:23. W końcówce lepiej zaprezentowali się goście z Nysy. Tymofiej Zhukowski zdobył punkt z zagrywki. Błąd w przyjęciu popełnił portugalski przyjmujący Alexandre Ferreira. W kolejnej akcji w aut zaatakował Tobias Brand i lublinianie musieli przełknąć gorzką pigułkę przegranej.

Porażka w pierwszym secie podziała mobilizująco na podopiecznych trenera Massimo Bottiego. Na przyjęciu w lubelskim zespole w miejsce Tobiasa Branda zagrał Jakub Wachnik. Po kilku wymianach

FOT. WOJCIECH SZUBARTOWSKI

ciosów już na początku gospodarze objęli prowadzenie 3:2 (atak Mateusza Malinowskiego po prostej). Michał Gierżot zagrał w siatkę i było 6:5 dla lublinian. Jakub Abramowicz i Michał Gierżot zablokowali Mali-

nowskiego i na tablicy wyników pojawił się rezultat 11:8 dla Stali. Powoli to ekipa z Nysy zaczęła odjeżdżać z wynikiem. W pewnym momencie podopieczni Daniela Plińskiego prowadzili już 19:15 po zagrywce

w siatkę Jakuba Wachnika. Gospodarze nie poddali się i konsekwentnie grali swoje dążąc do odwrócenia sytuacji. Siatkarze Stali zaczęli także popełniać błędy, zagrywać w siatkę, nadziewali się bloki miejscowych. Efekt? Alexandre Ferreira doprowadził do remisu po 21. W końcówce partii o siatkówce przypomnieli sobie Jakub Wachnik. Przyjmujący Bogdanki LUK najpierw obył blok Stali, następnie razem z Janem Nowakowskim zablokowali Remigiusza Kapicę (24:22). Ostatnie słowo, jak zawsze, w końcówce należało do drużyny z lublina. Autowa zagrywka byłego kapitana lublinian Wojciecha Włodarczyka sprawiła, że druga partia padła łupem miejscowych (25:23).

Dwie kolejne odsłony były również bardzo wyrównane i zacięte. Na początku wygrywali przyjezdni 6:5, 9:6. W połowie trzeciego seta inicjatywę zaczęli przejmować lu-

blinianie. Bogdanka LUB wygrywała 14:12, 17:15, 20:17, 15:14. Ferreira zagrał piłkę w aut, a chwilę później Malinowski punktował po obiciu bloku nysan na 25:20.

Identyczny wynik mieliśmy w czwartej partii. Dla miejscowych punktowali Wachnik, Malinowski, Nowakowski, Ferreira. Portugalczyk otrzymał także statuetkę MVP. Wygrana ze Stalą była drugą z rzędu Marcina Komendy spółki, a siódmą w obecnym sezonie. Bogdanka LUK awansował na szóstą pozycję w tabeli.

(GROM)

Bogdanka LUK Lublin - PSG Stal Nysa 3:1 (23:25, 25:23, 25:20, 25:20)

Bogdanka LUK: Nowakowski 4, Komenda 1, Kania 1, Malinowski 16, Ferreira 27, Brand 2, Thales (libero) oraz Krysiak, Wachnik 12, Schulz 2, Hudzik 1.

PSG Stal: El Graoui 13, Kramczyński 3, Gierżot 17, Kapica 11, Zhukowski 6, Abramowicz 7, Dembiec (libero) oraz Muzaj 7, Jankowski 2, Kosiba, Włodarczyk, Szczurek.

MVP: Alexandre Ferreira (Bogdanka LUK).

Rywal z najwyższej półki

ORLEN SUPERLIGA PIŁKARZY RĘCZNYCH W meczu 16. kolejki Azoty Puławy zmierzą się na wyjeździe z Orlen Wisłą Płock. Początek środowego spotkania o godzinie 17.20. Transmisja w Polsacie Sport Extra

Puławianie nie mają zbyt wiele czasu na odpoczynek. W niedzielę rywalizowali o punkty z Piotrkowianinem Piotrków Trybunalski, a już w środowe popołudnie przyjdzie im walczyć w „jaskini lwa”. Tak śmiało można nazwać Orlen Arenę w Płocku. Swoje mecze rozgrywają w niej piłkarze ręczni wicemistrza Polski Orlen Wisły. Nafciarze to obecnie lider Orlen Superligi, który na tym szczeblu

rozgrywkowym jest niepokonany. W ostatniej kolejce wicemistrzowie rozbili u siebie Zagłębie Lubin 37:14. Wcześniej, także we własnej hali, pokonali wysoko Piotrkowianina Piotrków Trybunalski (32:23). Drużyna prowadzona przez Xavięgo Sabate ma jeszcze do rozegrania przełożone z pierwszej rundy spotkanie na szczycie z mistrzem kraju Industrią Kielce. Ten mecz odbędzie się 20 grudnia w Kielcach.

Po ostatniej wygranej w Puławach z Piotrkowianinem 35:30 Azoty powróciły na trzecie miejsce w tabeli. Zgromadziły tyle samo punktów, co czwarty w klasyfikacji Górnik Zabrze. Orlen Wisła to też uczestnik fazy grupowej Ligi Mistrzów. O sile wiślaków przekonał się ostatnio Telekom Veszprem, który uległ 30:37. Taki wynik sprawił, że Nafciarze wciąż mają szansę na w grę w fazie pucharowej.

(GROM)

Sukces zamojskiej młodzieży

PIŁKA RĘCZNA Młoda Padwa zajęła drugie miejsce podczas Turnieju Fundacji Sławomira Szmala „Handbalowe Talenty”

Dwudniowe zawody rozegrane zostały w Kielcach. W spotkaniach grupowych Młoda Padwa czyli juniorzy młodzi zamojskiego klubu odnieśli trzy zwycięstwa. Najpierw pokonali Piotrkowianina Piotrków Trybunalski 19:17. W kolejnym meczu zmierzyli się z Vive Kielce, z którym wygrali 19:16. Trzecim przeciwnikiem był inny kielecki zespół SMS. Tę ekipę pokonali 20:19.

Młodzi zamościanie znaleźli pogromców dopiero w meczu finałowym. W nim ich przeciwnikiem było Wybrzeże Gdańsk, które zwyciężyło 29:17. Tym samym Młoda Padwa zajęła w Kielcach drugie miejsce. Nagrodę najlepszego zawodnika zamojskiego zespołu otrzymał Patryk Sokołowski. - Wykonaliśmy kawał dobrej roboty! W turnieju nie było słabych drużyn,

Młodzi zamościanie zajęli drugie miejsce podczas Turnieju Fundacji Sławomira Szmala „Handbalowe Talenty”

FOT. KPR PADWA ZAMOŚĆ

a my na ich tle prezentowaliśmy bardzo korzystnie. Tym bardziej, że wynik nie był dla nas kwestią pierwszorzędą, bo w każdym spotkaniu próbowaliśmy przeciwstawić pewne elementy taktyczne. Tym większe więc brawa dla chłopaków - podsumował

występ trener Młodej Padwy Michał Zielonka.

Kadra MKS Padwa Zamość: Kulik, Krysiak - Arcaba, Bielecki, Chmiel, Brodziak, Smyl, Pieczykolan, Świśtowski, Sokołowski, Dolba, Soboń, Sendiak. **Trener:** Michał Zielonka. (GROM)

Multi Multi (11.12) godz. 22
8, 9, 12, 13, 19, 23, 32, 33, 35, 38, 45, 49, 54, 58, 59, 66, 67, 68, 72, 77, Plus 58.

Multi Multi (12.12) godz. 14
10, 18, 19, 21, 23, 24, 27, 38, 41, 44, 48, 52, 53, 56, 60, 63, 67, 68, 71, 73, Plus 19.

Mini Lotto (11.12)
2, 23, 24, 36, 42.

Ekstra Pensja (11.12)

3, 11, 15, 25, 34, 4.

Ekstra Premia (11.12)
1, 19, 20, 28, 29, 2.

Kaskada (11.12) godz. 22
2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 13, 14, 16, 18, 20.

Kaskada (12.12) godz. 14
1, 2, 3, 9, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 20, 24.

13.12.2023
GODZ. 20.00
HALA MOSIR
AL. ZYGMUNTOWSKIE 4

Sponsoring tytularny

Sponsoring dodatkowy

Partnerzy medialni

Sponsoring

Obrona jest ich znakiem firmowym

EUROLIGA KOSZYKAREK Dzisiaj do hali MOSiR im. Zdzisława Niedzieli zawita kolejna wielka firma – hiszpańska Valencia BC. Kibice Polskiego Cukru AZS UMCS Lublin liczą, że mistrzyniom Polski uda się sprawić sensację

Kamil Kozioł

Pokonanie Valencii byłoby olbrzymią niespodzianką, bo przecież rywal to czołowa drużyna jednej z najsilniejszych lig Europy. W swoim kraju obecnie zajmuje trzecie miejsce, a ostatnie cztery mecze Valencia rozstrzygnęła na swoją korzyść. W niedzielę rozbiła Barcelonę 92:42, a tydzień wcześniej pokonała Estudiantes Madryt 55:33. To właśnie obrona jest znakiem rozpoznawczym Valencii, która straciła na razie najmniej punktów spośród wszystkich ekip hiszpańskich rozgrywek. W Eurolidze już tak dobrze nie jest, bo Valencia z 3 zwycięstwami na koncie jest piąta, a jej szanse na zakwalifikowanie się do fazy play-off w przypadku po-

rażki w Lublinie drastycznie zmniejszają.

Kibice Polskiego Cukru AZS UMCS Lublin mają jednak powody do optymizmu. Dostarczył je przede wszystkim niedzielny mecz z Polonią Warszawa w ramach rozgrywek Orlen Basket Ligi. Lublinianki wygrały 75:50, a optymizm zwiększa również aktywność klubu na rynku transferowym. Już wcześniej „bialo-zielone” barwy przywdziały Kyle Shook oraz Veronica Burton. Kilka dni temu ogłoszono również transfer Brii Goss, która już zdążyła nawet zadebiutować w OBL. W meczu z Polonią zdobyła 9 pkt. – To nie był dla nas łatwy okres pod względem mentalnym, ale dzisiaj dobrze zagraлиśmy i realizowaliśmy nasze założenia taktyczne. 18 asyst było dziełem naszych roz-

grywających i tego nam od początku sezonu brakowało. Dzisiaj w końcu dzieliliśmy się piłką i efekty widać gołym okiem. Teraz szykujemy się na Euroligę, a później przed nami bardzo ważny mecz ze Słeszą u siebie – tłumaczył Krzysztof Szewczyk, trener lubelskiej drużyny. – Bardzo cieszę się ze zwycięstwa, bo tego nam ostatnio brakowało. Mam nadzieję, że ta dobra energia będzie z nami również w następnych meczach. Jako rozgrywająca największą satysfakcję mam z tego, że nasz zespół odnotował 25 asyst – mówiła na konferencji pomeczowej Dominika Fiszer, rozgrywająca Polskiego Cukru AZS UMCS Lublin.

Dzisiejsza rywalizacja pomiędzy Polskim Cukrem AZS UMCS Lublin i Valencią BC rozpocznie się o godz. 20 w hali MOSiR im. Zdzisława

Niedzieli. Transmisja zostanie przeprowadzona przez oficjalny kanał Euroligi na portalu YouTube.

ZWYCIĘSTWO REZERW

W poniedziałkowy wieczór zespół Bogdanki AZS UMCS II Lublin rozegrał zaległe spotkanie 7 kolejki z UKS PWiK Huragan Wołomin. Podopieczne Marka Lebiezińskiego zwyciężyły na Mazowszu 63:58 i awansowały na 6 miejsce w ligowej tabeli. Sukces był możliwy dzięki kapitalnej postawie Justyny Adamczuk, która skompletowała double-double. Złożyło się na nie 12 pkt i aż 20 zbiórek. Dzielnie wspierała ją Amelia Kuper. 18-latką zdobyła aż 20 pkt, z czego 12 po rzutach za 3 pkt.

Koszykarki Polskiego Cukru AZS UMCS Lublin powoli wychodzą z dołka

FOT. WOJCIECH SZUBARTOWSKI

Nikt nie złapał 12 Małp

LNBA W Konferencji A już tylko jedna drużyna nie zaznała jeszcze smaku porażki

Tym szczęśliwcom jest drużyna 12 Małp. Forma podopiecznych Michała Żulińskiego to największe zaskoczenie tego sezonu, bo w poprzednich rozgrywkach 12 Małp okupowało dolne rejony tabeli. Na rozkładzie mają już tuż Konferencji A, a w niedzielę do tego grona dołączyły Tłoki. W tej rywalizacji bardzo długo pachniało olbrzymią sensacją, bo skromna ekipa z Chelma prowadziła przez znaczną część spotkania. Jeszcze przed rozpoczęciem ostatniej kwarty wygrywała 35:32. 12 Małp w swoim klubie ma jednak Bukhosi Ncube. Zawodnik z Zimbabwe to jedna z największych gwiazd LNBA i praktycznie co mecz wykreca znakomite wyniki. W niedzielę zdobył 11 pkt i zebrał aż 14 piłek. Miał też olbrzymie wsparcie w Krzysztofie Łosiu. 25-latek wiele sezonów spędził na drugoligowych parkietach grając dla rezerw Startu Lublin. Teraz kontynuuje swoją karierę w rozgrywkach amatorskich, a w meczu z Tłokami zdobył aż 18 pkt. W pokonanej drużynie na wyróżnienie zasługuje Paweł Łukaszczuk, który skompletował

Jakub Mergel (z piłką) to jeden z członków ekipy 12 Małp
FOT. PIOTR MICHAŁ

double-double (10 pkt i 15 zbiórek). Świetnie spisuje się również Symbit Poodopieczni Sławomira Łątki w niedzielny wieczór pokonali Mate, atykę 57:53. Spotkanie było zacięte przez pełne 4 kwarty. W końcu jednak Symbitowi udało się zbudować przewagę i odnieść kolejne zwycięstwo. Na słowa pochwały zasłużył Łukasz Zajac. Ten drobny rozgrywający zdobył tylko 3 pkt, ale to właśnie on jest odpowiedzialny za grę drużyny w defensywie. Zadowolony z siebie może być także Przemysław Kandzierski, który zdobył 5 pkt. W Mate-

matyce na odpowiednim poziomie zagrał tylko Przemysław Kusiak. Doświadczony rozgrywający z błyskawicznym przyspieszeniem zdobył 3 pkt. (KK)

Wyniki – konferencja A: Tłoki – 12 Małp 48:52 • Polski Cukier Rodmos – Patobasket 43:58 • Symbit – Matematyka 57:53 • The Reds Iglo-Klima – Alco 60:69.

1. 12 Małp	4	8	242:199
2. Alco	4	7	248:227
3. Symbit	4	7	206:205
4. Patobasket	4	6	247:206
5. Matematyka	4	6	239:225
6. Rodmos	4	6	226:227
7. Tłoki	4	4	186:236
8. The Reds	4	4	216:285

Uczcili pamięć o wybitnym redaktorze

PIŁKA NOŻNA Ognisko TKKF Omega już po raz XXIV zorganizowało Memoriał redaktora Dariusza Kwieka. Najlepsza okazała się w nim drużyna Green Wieniawa

Honorujemy i przypominamy bardzo skromnego człowieka, który pięknie opisywał wydarzenia sportu, tego małego, osiedlowego. Piękne serce i uśmiech na twarzy towarzyszył Darkowi gdy przychodził popatrzeć, a potem pięknie napisać o zmaganiach najmłodszych adeptów piłki nożnej. Podchodził do nich po meczu, gratulował wygranym i pocieszał tych, którzy tego dnia musieli pogodzić się z porażką. Chłopcy traktowali go jak starszego kolegę – opowiada Zbigniew Furman, prezes TKKF Omega i główny organizator Memoriału. – Zawsze był pierwszy na boisku. Gdy siedłem ze sprzętem na obiekt sportowy, On już tam był. Często się zastanawiałem ile w nim radości, przelanej w sprawozdaniach z naszych małych meczów. Opisywał

te wydarzenia jakby miały rangę wielkich mistrzostw. Zнали go chłopcy i szanowali, często mówili „to nasz redaktor” – wspomina Furman.

Pierwszy Memoriał redaktora Dariusza Kwieka odbył się dziewiątego grudnia 2000 roku i wystartowało w nim osiem zespołów: Motor Lublin, Wisła Puławy, Sygnał Lublin, Sokół Poniatowa, Legion Lublin, Opolanin Opole, BKS Lublin i Puławiak Puławy. Najlepsza okazała się drużyna BKS, która wygrała z Motorem po rzutach karnych.

W 24. edycji udział wzięło sześć zespołów, które trafiły do dwóch grup. W grupie A najlepsza okazała się Green Wieniawa, a w grupie B FC Czuby. W finale Wieniawa nie dała szans rywalowi wygrywając 5:2, ale nie wyniki były tego dnia najważniejsze tylko uczczenie pamięci wybitnego redaktora.

XXIV MEMORIAL DARIUSZA KWIEKA

Grupa A: Omega – Man United 1:1

• Omega – Green Wieniawa 1:3 • Man United – Green Wieniawa 2:6.

1. Wieniawa	2	6	9-3
2. Omega	2	1	2-4
3. Man U.	2	1	2-7

Grupa B: FC Czuby – FC Ryje 5:0 • FC Czuby – FC Wieloryby 3:1 • FC Ryje – FC Wieloryby 1:1.

1. Czuby	2	6	7-1
2. Wieloryby	2	1	2-3
3. Ryje	2	1	1-6

Mecz o V miejsce: FC Ryje – Man United 0:9 • **Mecz o III miejsce:** FC Wieloryby – Omega 0:6 • **Finał:** FC Czuby – Green Wieniawa 2:5 (Diego Marotto trzy, Adam Chyliński dwie – Maciej Czuluk dwie).

Najlepszy zawodnik: Diego Marotto (Green Wieniawa) • **Najlepszy strzelec:** Paweł Hader (Omega) – 6 bramek • **Najlepszy bramkarz:** Adam Chyliński (Man United).

O nagrody dla zawodników zadbał: Urząd Miasta Lublin Wydział Sportu i Turystyki • Tomasz Stopa firma BEMPRESA • Impreza odbyła się pod patronatem Prezydenta Miasta Lublin.

Zaskakująca decyzja w Łęcznej

PIŁKARSKA FORTUNA I LIGA Choć Górnik Łęczna w minionej kolejce przegrał aż 0:4 w Krakowie z tamtejszą Wisłą to takiej decyzji nie spodziewał się chyba nikt. W poniedziałek późnym wieczorem zielono-czarni poinformowali, że pożegnali się z trenerem Ireneuszem Mamrotem

Bartosz Surman

W 18 kolejce Łęcznia nie musieli przełknąć gorzką pigułkę i przegrali na wyjeździe różnicą czterech goli z „Białą Gwiazdą” – Niewiele pozytywnego mogę powiedzieć o naszej postawie bo przegraliśmy z Wisłą zdecydowanie i w pełni zasłużenie – mówił po spotkaniu szkoleniowiec Górnika. – W najbliższym tygodniu czeka nas dużo pracy. Od zespołu oczekuję teraz sportowej złości. Zagramy na wyjeździe z Arką Gdynia, która jest obecnie liderem, ale jedziemy tam po trzy punkty – dodał Mamrot.

Wydawało się więc, że po bolesnej porażce 52-latek będzie musiał mocno popracować ze swoimi podopiecznymi by w ostatnim meczu w 2023 roku w Gdyni powalczyć o zdobycz punktową. Tymczasem w poniedziałek wieczorem zielono-czarni wydali zaskakujący komunikat. - Górnik Łęczna SA informuje,

Ireneusz Mamrot był trenerem Górnika od 26 lutego do 11 grudnia 2023 roku

FOT. GORNIK.ŁEZNAPL

poprowadził Macieja Gostomskiego i spółkę w meczu ćwierćfinałowym Fortuna Pucharu Polski przeciwko Pogoni Siedlce. Łęcznianie wygrali 1:0 po bramce Damiana Zbozenia i zanotowali historyczny wynik po raz pierwszy meldując się w półfinale (tam jednak musieli uznać wyższość Rakowa Częstochowa).

Celem Mamrota w rundzie wiosennej poprzedniej kampanii było zapewnienie Górnikowi utrzymanie w Fortuna I Lidze, z którego trener się wywiązał zajmując z Łęcznianami 12 miejsce w tabeli. Natomiast w bieżących rozgrywkach Łęcznianie aż do 13 kolejki nie zaznali goryczy porażki legitymując się pięcioma wygranymi i siedmioma remisami. Później przyszła wysoka porażka 0:3 z Bruk-Bet Termalika Nieciecza, a następnie zwycięstwo

3:0 z rewelacyjną Odrą Opole, które śmiało można nazwać najlepszym spotkaniem Łęcznian pod wodzą Mamrota. Po takim spotkaniu wydawało się, że Maciej Gostomski i spółka pójdą za ciosem. Tymczasem w kolejnych meczach przyszedł bezbramkowy remis z Polonią Warszawa, przegrana 0:3 ze Stalą Rzeszów i wspomniana już klęska w Krakowie. Bilans Mamrota jako szkoleniowca Łęcznian zamknął się więc na 17 spotkaniach na co złożyło się sześć zwycięstw, osiem remisów i trzy porażki co daje im obecnie 26 punktów i dziewiąte miejsce w Fortuna I Lidze.

Przed piłkarzami Górnika jeszcze jeden mecz w 2023 roku. W najbliższą sobotę zielono-czarni zagrają na wyjeździe z Arką Gdynia, która w poniedziałek uległa na wyjeździe Bruk-Bet Termalica 1:2. W tym spotkaniu ekipę z Łęcznej poprowadzi dotychczasowy duet asystentów – Tomasz Horwat oraz Daniel Rusek.

Polki nie dogoniły Rumunek

PIŁKA RĘCZNA Polki na zakończeniu swojego udziału w mistrzostwach świata przegrały minimalnie z Rumunią 26:27. Mimo przewagi rywalek przez 3/4 spotkania, w końcowej fazie zawodów nasze rodaczki miały realne szanse na wygraną

Michał Pomorski

Pierwszy atak Polek, przeprowadzony dość słamazarnie, zakończył rzut Karoliny Kochaniak-Sali. Rzut, niestety, w twarz bramkarki Daciany Hosu, kosztujący nas nie tylko stratę piłki, ale też dwuminutowe wykluczenie.

Rumunki odpowiedziały dwoma trafieniami z rzędu, a o niemocy naszej reprezentacji w tym okresie niech świadczy nieskuteczna finalizacja Dagmary Nocuń w sytuacji sam na sam. W siódmej minucie po голу Elizy Buceschi rywalki prowadziły już 4:1. Drzemka Biało-Czerwonych nie trwała na szczęście długo, bo w 11 minucie po trzecim голу przebudzonej Nocuń zanotowano remis 5:5.

W kolejnej fazie zawodów znów dominowały podopieczne Florentina Pery. Nasze rodaczki miały spory problem ze środkiem obrony Rumunek, gdzie brylowała słynna Crina Pintea. Nie pomagała nam też konieczność dokonywania tzw. długiej zmiany, by wprowadzić do ataku Aleksandrę Rosiak (2/6 w rzutach). Zawodniczka Krimu, podobnie jak rezerwowa w poniedziałek

Emilia Galińska grała nierówno, by nie napisać przeciętnie. Gdyby nie Adrianna Płaczek między słupkami, Rumunki prowadziłyby do przerwy jeszcze wyżej. Pod koniec drugiego kwadransa na boisku pojawiła się dawno niewidziana Paulina Masna, szybko zdobyła pięknego gola, ale że wcześniej dwóch znakomitych szans nie wykorzystała Sylwia Matuszczyk, wynik nie mógł wyglądać korzystniej.

Szybko po zmianie stron karny środkowej Buceschi wyprowadził Rumunki na pierwsze +4. Polki zripostowały dwukrotnie, a miały też szansę na trafienie kontaktowe, lecz Aleksandra Tomczyk przestrelała. Potem sytuacji wróciła do normy, jaką w poniedziałek była lepsza dyspozycja bardziej doświadczonych rywalek. Szarpała jedynie Karolina Kochaniak-Sala, praktycznie bez wsparcia innych rozgrywających. Do najskuteczniejszej Buceschi dołączyła zaś Cristina Laslo, a obie te zawodniczki jeszcze przed upływem trzech kwadransów miały na koncie łącznie 14 bramek.

Arne Senstad wielokrotnie w tej fazie próbował gry na dwie obrotowe, z wycofa-

Magda Balsam rzuciła w poniedziałek 8 bramek

PAWEŁ BEJNAROWICZ/ZPRP

niem Barbary Zimy. Dopiero w 50' pierwszą bramkę zanotowała kapitan Monika Kobylińska. Pewną nadzieję były dobrze egzekwowane karne przez Magdę Balsam. To właśnie prawoskrzydłowa, tym razem z prawego skrzydła trafiła na 24:25. W kolejnej akcji Polki, grając w przewadze, przejęły piłkę, a Mariola Wiertelak trafiła z 30 metrów do pustej bramki i na siedem minut przed końcem meczu mieliśmy pierwszy od dawien dawna remis. W ostatniej fazie naszym rodaczkom zabrakło niestety opanowania, nawet skutecznej wcześniej Balsam, która dwukrotnie

przestrelała. Szansa na wygraną była bardzo realna. Biało-Czerwone zajęły zatem czwartą lokatę w grupie i będą sklasyfikowane na miejscach 13-16.

Taka porażka boli szczególnie, bo rywalki były w naszym zasięgu. Jesteśmy złe, jest mi przykro, bo popełniłyśmy za dużo błędów i w końcówce zabrakło chłodnej głowy, by chociaż wyjść na jednobramkowe prowadzenie, które mogłoby odwrócić losy rywalizacji. To nie tak, że nie mamy doświadczenia, mamy bardzo dobre zawodniczki, ale nawet dzisiejsza wygrana niewiele by zmieniła

w kontekście postawionego wcześniej celu. Awans do ćwierćfinału przegrałyśmy wcześniej, przede wszystkim w meczu z Niemkami – oceniła Aleksandra Rosiak.

Polska – Rumunia 26:27 (10:13)

Polska: Płaczek (25%), Zima (50%) – Balsam 8 (63%), Kochaniak-Sala 5 (56%), Rosiak 3 (43%), Nocuń 3 (75%). Wiertelak 2 (100%), Masna 1 (50%), Galińska 1 (50%), Kobylińska 1 (20%), Urbańska 1 (100%), Matuszczyk 1 (25%), Górna, Tomczyk (0/1), Uścińowicz. **Trener:** Arne Senstad.

Rumunia: Hosu (29%), Ciuca (20%) – Buceschi 11 (79%), Laslo 5 (71%), Pintea 4 (57%), Bucur 3 (75%), Dindiligan 2 (67%), Bazaliu 1 (100%), Popa 1 (50%), Badea (0/1), Ostase (0/1), Seraficeanu (0/1) Trener: Constantin Pera.

Sędziowali: Youcef Belkhir i Sidali Hamidi (Tunezja)

MVP: Eliza Buceschi

Wyniki grupy III (Herning)

Serbia – Polska 21:22 ● Niemcy – Rumunia 24:22 ● Dania – Japonia 26:27 ● Rumunia – Japonia 32:28 ● Serbia – Niemcy 21:31 ● Polska – Dania 22:32 ● Japonia – Serbia 22:20 ● Polska – Rumunia 26:27 ● Niemcy – Dania 28:30.

1.Dania	8	152-121
2.Niemcy	8	147-120
3.Rumunia	6	141-145
4.Polska	4	119-143
5.Japonia	4	137-141
6.Serbia	0	111-137

PIŁKARSKA FORTUNA I LIGA

Bruk-Bet Termalica Nieciecza – Arka Gdynia 2:1 (Wiktor Biedrzycki 9-karny, Adam Radwański 58 – Olaf Kobacki 25-karny).

1. Arka	18	33	28-20
2. Lechia	18	32	26-16
3. Odra	18	31	22-16
4. Tychy	17	31	23-20
5. Motor	17	29	25-22
6. Wisła K.	18	28	36-21
7. Miedź	17	27	26-17
8. Bruk-Bet	18	26	31-24
9. Wisła P.	17	26	23-22
10. Górnik	17	26	18-18
11. Stal	18	23	26-27
12. Znicz	18	23	15-21
13. Katowice	17	21	22-21
14. Polonia	18	19	23-26
15. Chrobry	17	18	16-27
16. Resovia	17	14	16-32
17. Podbeskidzie	17	13	12-25
18. Zagłębie	17	11	13-26

15-18 grudnia: Resovia – Odra ● Znicz – Podbeskidzie ● Wisła P. – Zagłębie ● Motor – Lechia ● Chrobry – Katowice ● Miedź – Bruk-Bet ● Arka – Górnik ● Wisła K. – Polonia ● Tychy – Stal

PIŁKARSKA PKO BP EKSTRAKLASA

Puszcza Niepołomice – Widzew Łódź 1:0 (Artur Craciun 61-karny).

1. Śląsk	18	38	29-14
2. Jagiellonia	18	37	42-24
3. Lech	18	32	30-23
4. Raków	17	29	34-22
5. Legia	17	29	27-21
6. Pogoń	18	27	32-22
7. Zagłębie	18	25	21-29
8. Radomiak	18	23	22-21
9. Górnik	18	23	19-21
10. Stal	17	22	25-26
11. Widzew	18	22	21-25
12. Piast	17	21	15-14
13. Warta	18	19	20-23
14. Puszcza	17	19	21-31
15. Korona	17	18	19-20
16. Cracovia	17	18	20-26
17. Ruch	18	12	21-33
18. ŁKS	17	9	12-35

15-18 grudnia: Górnik – Warta ● Legia – Cracovia ● ŁKS – Ruch ● Piast – Stal ● Puszcza – Jagiellonia ● Radomiak – Lech ● Raków – Korona ● Widzew – Pogoń ● Zagłębie – Śląsk

KARTKA Z KALENDARZA

1577

Francis Drake wypłynął z angielskiego portu Plymouth w rejs dookoła świata

1936

dokonano oblotu bombowca PZL.37 Łoś

1957

urodził się Steve Buscemi, amerykański aktor

1962

NASA wystrzeliła pierwszego satelitę telekomunikacyjnego Relay 1

1972

premiera filmu „Tragedia Posejdona” w reżyserii Ronalda Neame i Irwina Allena. W rolach głównych: Gene Hackman i Ernest Borgnine

1972

premiera filmu „Ucieczka gangstera” w reżyserii Sama Peckinpaha. W rolach głównych: Steve McQueen i Ali MacGraw

1989

premiera filmu „Przesłuchanie” w reżyserii Ryszarda Bugajskiego. W rolach głównych: Krystyna Janda i Janusz Gajos

4

Oscary (na 8 nominacji) zdobył film „Piękny umysł” w reżyserii Rona Howarda. Dla najlepszego filmu, najlepszej aktorki drugoplanowej (Jennifer Connelly), najlepszy scenariusz adaptowany (Akiva Goldsman) i najlepszego reżysera. Film miał swoją premierę 13 grudnia 2001 roku

Porsche do grania i oglądania

TECHNOLOGIE Porsche Design wspólnie z producenta monitorów gamingowych i akcesoriów AGON by AOC, opracował monitor PD49

To 49-calowy wyświetlacz Double QHD o odświeżaniu 240 Hz, oparty na zakrzywionej matrycy QD-OLED, który zdobył wyróżnienia iF Design Award 2023 oraz Red Dot Award: Product Design 2023.

Monitor wyświetla obraz o rozdzielczości 5120 x 1440 px na 49-calowym panelu o proporcjach 32:9. Jest to odpowiednik dwóch złączonych 27-calowych ekranów Quad HD o proporcjach 16:9. Zastosowana w nim matryca QD-OLED pracuje z odświeżaniem 240 Hz. Charakteryzuje ją dużo krótszy czas reakcji

niż w najbardziej zaawansowanych panelach klasycznej konstrukcji. Wynosi on 0,03 ms GtG.

Zaletą technologii OLED jest generowanie obrazu o kontraście nieosiągalnym w innych konstrukcjach. Każdy piksel jest osobnym źródłem światła i w razie potrzeby może zostać całkowicie dezaktywowany. W ten sposób możliwe jest precyzyjne wyświetlenie wyjątkowo głębokiej czerni. A wzbogacenie panelu o kropki kwantowe (QD – Quantum Dot) m.in. zwiększa maksymalną jasność wyświetlacza. Jej szczytowa wartość dla

PD49 dochodzi do 1000 nitów. Monitor otrzymał certyfikację VESA DisplayHDR True Black 400.

Porsche Design AOC AGON PRO PD49 wyświetla 1,07 mld kolorów. Pokrycie palet sRGB, DCI-P3, Adobe RGB oraz NTSC wynosi ponad 100%. Z kolei przestrzeń barwowa BT 2020 ma ponad 80-procentowe odwzorowanie.

Wzornictwo nawiązuje do samochodów Porsche. Podstawa wyświetlacza została wykonana z odlewanej, a następnie piaszkowanego aluminium i ma budzić skojarzenia ze szprychami felg oraz kierownicą samochodu wyścigowego. Natomiast tył monitora został zainspirowany grillem chłodnicy Porsche 911. Całość uzupełniają specjalne menu ekranowe OSD oraz logo przy aktywacji urządzenia.

Porsche Design AOC AGON PRO PD49 jest dostępny w salonach Porsche Design, na stronie www.porsche-design.com oraz w wybranych sklepach w sugerowanej cenie 2 199 euro.

(RAD)

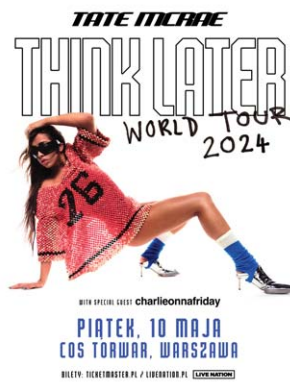
Relacje i sytuacje

MUZYKA „Niedługo po tym, jak skończyłam 20 lat, zaczęłam analizować różne relacje i sytuacje w moim życiu. Zdałam sobie sprawę, że przez ostatni rok łączyła je moja spontaniczność i rzadsze podejmowanie decyzji z głową. Ten album reprezentuje uczucia związane z zakochaniem, przebliski obsesji, ignorowanie czerwonych flag i ponoszenie konsekwencji. Chciałam pochylić się w kierunku bardziej popowego brzmienia i napisać teksty z nieco bardziej zabawnej, ciekawskiej pozycji. Stworzyłam ten album z kilkoma

osobami, które naprawdę podziwiam – nie mogłabym być bardziej wdzięczna” – tak Tate McRae opowiada o swojej drugiej płycie zatytułowanej „Think Later”, która właśnie ma swoją premierę.

Album z 14. utworami został wyprodukowany przy współpracy z twórcą największych hitów ostatnich lat, Ryanem Tedderem (Taylor Swift, Beyoncé). Wśród współpracowników Tate i Ryana znaleźli się m.in. Amy Allen, Jasper Harris, Greg Kurstin, ILYA oraz Savan Kotecha.

Pierwszym singlem był utwór „greedy”, który McRae

FOT. SONY MUSIC

jej pierwszy #1 na globalnej liście Spotify i Billboard Global 200. Utwór zebrał do tej

pory ponad 552 miliony streamów i osiągnął 7. miejsce na Hot 100.

W ubiegłym miesiącu Tate zadebiutowała jako gość muzyczny w Saturday Night Live, który poprowadził Jason Momoa. Tate znalazła się również na okładce listopadowego numeru Billboardu i wystąpiła na gali Billboard Music Award 2023, gdzie nominowana była w kategorii Top Dance/Electronic Song za współpracę z Tiësto przy utworze „10:35”.

W przyszłym roku Tate McRae wyruszy w swoją pierwszą światową trasę koncertową „Think Later Tour”. Przygotowane przez Live Nation tournée rozpocznie się w środę 17 kwietnia w Dublinie. W ramach trasy Tate 10 maja wystąpi w Warszawie na Torwarze.

Pochodząca z Calgary piosenkarka, autorka tekstów i tancerka stała się artystką z ponad 7,1 miliardami streamów i ponad 945 milionami wyświetleń video. Została wymieniona na liście Forbes 30 Under 30 w 2021 jako najmłodszy muzyk na liście.

(ŹRÓDŁO: SONY MUSIC)

Starożytni inżynierowie

FOT. HISTORY2

DO ZOBACZENIA „Starożytni inżynierowie” to 8-odcinkowa seria pokazująca, jak wiele dzisiejszych osią-

gnięć technologicznych zostało opracowanych wieki temu. Kolosalne pomniki, niemożliwe osiągnięcia in-

żynierii i technologii: starożytny świat był znacznie bardziej zaawansowany niż mogłoby się wydawać.

Twórcy programu zabiorą nas w podróż przez historię i pokażą innowacje dalece wyprzedzające swój czas.

I które wciąż są w użyciu. Premiera: w środę, 17 stycznia o godzinie 23 na antenie HISTORY2.

